

Bryssel den 6.6.2018
COM(2018) 434 final

2018/0227 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av programmet för ett digitalt Europa för perioden 2021–2027

{SEC(2018) 289 final} - {SWD(2018) 305 final} - {SWD(2018) 306 final}

MOTIVERING

BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

Enligt detta förslag ska förordningen börja tillämpas den 1 januari 2021.

• Bakgrund och syfte

Den digitala omvandlingen påverkar alla ekonomiska sektorer och omvandlar vårt sätt att leva, arbeta och kommunicera. På samma sätt som transport, industriell infrastruktur, utbildning och kvalitativa offentliga tjänster har säkerställt Europas välstånd i det förflutna kommer investeringar i strategiska digitala kapaciteter och infrastrukturer och en modernisering av kontakterna mellan förvaltningar och medborgare att ligga till grund för vårt framtida välstånd.

EU:s nuvarande investeringsram omfattar viktiga aspekter av dessa hörnstenar och i synnerhet forskning och innovation¹. Lärdomarna från framgångsrika offentliga strategier för högteknologiska områden visar dock att vid sidan av forskning och innovation kan offentliga åtgärder för att stödja ”input uppströms” inom teknikområden under snabb utveckling vara en viktig värdeskapande faktor som samtidigt kan tillgodose den offentliga sektorns behov.

Så är också fallet inom nyckelområden som stöder den digitala omvandlingen av ekonomin och samhället under minst de närmaste tio åren, dvs. avancerad datorteknik och datahantering, cybersäkerhet och artificiell intelligens. Investeringar för att förvärva den mest avancerade kapaciteten inom dessa områden och säkerställa bästa användning av dem på ett interoperabelt sätt i hela EU, och för att förvärva de färdigheter som krävs för att utveckla och använda dem, kommer att ge en stor skjuts åt den digitala omvandlingen inom områden av allmänt intresse och hos vårt näringsliv.

Vid sidan av forskning och innovation finns det en investeringslucka uppströms i Europa, vilket syns tydligt på den bristande balansen mellan efterfrågan och utbudet när det gäller den senaste tekniken. Inom högpresterande datorsystem tvingar det otillräckliga utbudet vetenskapsmän och tekniker i EU att i stor skala vända sig till datorresurser utanför Europa, i synnerhet till USA där offentliga program upprätthåller utbudet av avancerad datorteknik i framkanten när det gäller prestanda².

Europa har världsledande forskare när det gäller artificiell intelligens samt ett antal småföretag som tillhandahåller expertis på detta område, men marknaden för artificiell intelligens är underutvecklad jämfört med USA, där den tillgängliga kapaciteten när det gäller framför allt data skapar förutsättning för innovation i stor skala.

Fragmenteringen och de relativt små offentliga investeringarna i cybersäkerhet³ medför risker för vårt samhälle och vår ekonomi, och den europeiska cyberbranschen är fortfarande splittrad utan några större marknadsaktörer⁴. Högkvalificerade tjänster för tekniska experter på sådana

¹ Stöd till forskning och innovation avseende nästa generation av teknik och tillämpningar, stöd för digitala infrastrukturprojekt inom FSE och stöd till Media inom programmet Kreativa Europa.

² EU konsumerar i dagsläget en tredjedel av de högpresterande datorresurserna i världen, men tillhandahåller bara omkring 5 % (Europaparlamentets utredningstjänst (2017), *Developing Supercomputers in Europe*, s. 3).

³ De nuvarande offentliga investeringarna i cybersäkerhet i EU beräknas till mellan 1 och 2 miljarder EUR per år, medan investeringarna ligger nästan tio gånger högre i USA.

⁴ *Building an Effective European Cyber Shield*, EPSC, 2017. I samma rapport anges att den amerikanska dominansen delvis är följden av en strategi för cybersäkerhetsinvesteringar som gjorde att de federala medlen ökade till 19 miljarder US-dollar under 2017 – vilket var en ökning på 35 % jämfört med 2016

områden som artificiell intelligens, dataanalys och cybersäkerhet kan inte tillsättas – i dagsläget finns det över 350 000 lediga jobb inom dessa områden i EU⁵.

Strategin för en digital inre marknad har gett en robust ram, som nu måste matchas av ett lika robust investeringsprogram. Detta stöds på högsta politiska nivå. I Tallinn angav de europeiska stats- och regeringscheferna de viktigaste hörnstenarna för en stark digital ekonomi: cybersäkerhet, artificiell intelligens, infrastruktur av världsklass som omfattar högpresterande datorsystem, digitala färdigheter och den digitala omvandlingen av den offentliga sektorn⁶. Detta återspeglades i Europeiska rådets slutsatser från oktober 2017. Sedan dess har flera olika rådskonstellationer diskuterat frågan om stark digital kapacitetsuppbyggnad i EU. I meddelandet om den fleråriga budgetramen⁷, lyfte kommissionen fram ett scenario med **fördubblade investeringar** på det digitala området.

Denna motivering åtföljer förslaget till **Europaparlamentets och rådets förordning om ett nytt program för att öka och maximera fördelarna av den digitala omvandlingen för alla Europas medborgare, offentliga förvaltningar och företag** (Programmet för ett digitalt Europa).

Programmet för ett digitalt Europa är en central del av kommissionens övergripande arbete för att klara den digitala omvandlingen och ingår i förslaget till flerårig budgetram (MFF) för 2021–2027. Syftet är att tillhandahålla ett finansieringsinstrument som är anpassat till de operativa kraven för kapacitetsuppbyggnad på de områden som identifierats av Europeiska rådet och att utnyttja synergier mellan dessa.

Det kommer därför att fokusera på att stärka den europeiska kapaciteten inom **högpresterande datorsystem, artificiell intelligens, cybersäkerhet och avancerade digitala färdigheter⁸ och säkerställa en bred användning av dessa i hela ekonomin och samhället**. När dessa främjas samtidigt kommer de att bidra till att skapa en blomstrande dataekonomi, främja delaktighet och säkerställa värdeskapande⁹. Om man utelämnar eller försvagar en av hörnstenarna så kommer det att undergräva hela konstruktionen, eftersom de är nära sammankopplade och beroende av varandra: exempelvis behövs cybersäkerhet för att den artificiella intelligensen ska vara tillförlitlig, för cybersäkerhet krävs högpresterande datorsystem som kan behandla de enorma mängder data som måste säkras, och digitala tjänster behöver alla tre kapaciteterna för att nå upp till framtidens standard. Slutligen behövs de rätta avancerade färdigheterna på alla dessa områden. Det allra viktigaste är att programmet kommer att koncentrera sig på områden där ingen enskild medlemsstat kan säkerställa den nivå som krävs för digital framgång. Fokus kommer att läggas på de områden där offentliga medel får störst effekter, i synnerhet för att förbättra effektiviteten och kvaliteten på tjänster inom **områden av allmänt intresse** som hälsa, rättsliga frågor, konsumentskydd och offentlig förvaltning, och hjälper små och medelstora företag att anpassa sig till de digitala förändringarna.

Programmet kommer också att beakta mervärdet av att kombinera digital teknik med annan möjliggörande teknik för att maximera digitaliseringens fördelar.

⁵ En analys av lediga platser i sju EU-medlemsstater gjord av Victory Database.

⁶ Det digitala toppmötet i Tallinn, slutsatser från Estlands premiärminister Juri Ratas.

⁷ COM (2018)98: *En ny, modern flerårig budgetram för ett EU som ger ändamålsenliga resultat efter 2020*.

⁸ Inom ramen för detta program definieras avancerade digitala färdigheter enligt artikel 2 e i synnerhet som specialiserade färdigheter på områdena högpresterande datorsystem, artificiell intelligens och cybersäkerhet på ISCED-nivå 4 och över.

⁹ Exempelvis skulle införandet av e-Invoicing (e-fakturerings) i hela EU innebära att digitala offentliga tjänster tillhandahålls åt företag som har den nödvändiga konnektiviteten och kvalificerad arbetskraft, samtidigt som allmänhetens förtroende garanteras och därmed stödet för transaktionerna i en säker miljö.

Programmet kommer att syfta till följande:

- Bygga upp och stärka EU:s kapacitet för **högpresterande datorsystem (HPC)** och databehandling och säkerställa användningen av båda inom områden av allmänt intresse, såsom hälsa, miljö och säkerhet, och inom näringslivet, i synnerhet små och medelstora företag.
- Bygga upp och stärka kärnkapaciteten för **artificiell intelligens (AI)**, t.ex. dataresurser och bibliotek med AI-algoritmer, och göra dessa tillgängliga för alla företag och offentliga förvaltningar. Stärka och främja förbindelser mellan befintliga test- och experimentanläggningar för artificiell intelligens i medlemsstaterna.
- Säkerställa att den kapacitet som krävs för att säkra EU:s digitalt fungerande ekonomi, samhälle och demokrati föreligger och är tillgänglig för EU:s offentliga sektor och företag, samt stärka konkurrenskraften för EU:s **cybersäkerhetsbransch**.
- Säkerställa att den nuvarande och framtida arbetskraften enkelt kan skaffa sig **avancerade digitala färdigheter, i synnerhet vad gäller högpresterande datorsystem, artificiell intelligens och cybersäkerhet**, genom att erbjuda studenter, högskoleutbildade och anställda sätt att förvärva och utveckla dessa färdigheter, oavsett var de befinner sig.
- Utvidga den bästa användningen av digital kapacitet, i synnerhet högpresterande datorsystem, artificiell intelligens och cybersäkerhet i hela ekonomin, inom områden av allmänt intresse och i samhället, inklusive införandet av **interoperabilitetslösningar inom områden av allmänt intresse**, och främja tillgången till teknik och kunnande **för alla företag, i synnerhet små och medelstora företag**.
- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Programmet kommer bl.a. att stödja de politiska initiativ som aviserats av kommissionen för högpresterande datorsystem inom Euro HPC-initiativet¹⁰, fintech-handlingsplanen från mars 2018¹¹, artificiell intelligens enligt meddelandet om artificiell intelligens¹², förordningen om främjande av rättvisa villkor och transparens för företagsanvändare av onlinebaserade förmedlingstjänster och beslutet om inrättande av ett observationscentrum för onlineplattformsekonomin från april 2018¹³, samt datapaketet från april 2018¹⁴, cybersäkerhet inom ramen för cybersäkerhetspaketet från 15 september 2017¹⁵, den digitala omvandlingen av hälsa¹⁶ och utbildning¹⁷, den nya industripolitiska strategin från september 2017¹⁸, digitaliseringen av den europeiska industrin från april 2016¹⁹ samt den nya kompetensagendan för Europa.

¹⁰ Euro HPC-initiativet.

¹¹ COM(2018) 109 final, 8.3.2018, handlingsplanen för fintech – ett viktigt steg mot en mer konkurrenskraftig europeisk finanssektor.

¹² Meddelande av den 25 april 2018.

¹³ Kommissionens beslut C(2018) 2393 final, 26.4.2018, om inrättande av en expertgrupp för observationscentrumet för onlineplattformsekonomin.

¹⁴ SWD/2018/125 final.

¹⁵ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Enisa, "EU:s cybersäkerhetsbyrå", och om upphävande av förordning (EU) nr 526/2013, och om cybersäkerhetscertifiering av informations- och kommunikationsteknik ("cybersäkerhetsakten").

¹⁶ COM(2018) 233 final, 25.4.2018, *Meddelande från kommissionen om en digital omvandling av vård och omsorg på den digitala inre marknaden, om medborgarinflytande och ett hälsosammare samhälle*.

¹⁷ COM(2018) 22 final, 17.1.2018, *Meddelande från kommissionen om handlingsplanen för digital utbildning*.

¹⁸ COM(2017) 479 final, 13.9.2017, *Investera i en smart, innovativ och hållbar industri – En förnyad strategi för EU:s industripolitik*, för in hänvisning.

¹⁹ COM(2016) 180 final, 19.4.2016, *Digitalisering av den europeiska industrin – Hur vi kan utnyttja den digitala inre marknads alla möjligheter*.

Programmet har kopplingar till befintliga investeringsinstrument. De forsknings-, utvecklings- och innovationsinvesteringar i digital teknik som gjorts inom Horisont 2020 och tidigare ramprogram har bidragit till att bevara Europas konkurrenskraft inom nyckelsektorer som robotteknik, teleutrustning och sensorsteknik. Finansieringen av forskning, utveckling och innovation måste nu fortsätta och bör stärkas inom nästa fleråriga budgetram. Programmet för ett digitalt Europa bygger tydligt vidare på framgångarna inom Horisont 2020 och gör det möjligt att börja använda sådan teknik som högpresterande datorsystem och artificiell intelligens.

Investeringarna i ramar, standarder, interoperabilitetslösningar och gränsöverskridande tjänster inom Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) och programmet för lösningar för interoperabilitet och gemensamma ramar för europeiska offentliga förvaltningar, företag och medborgare (ISA²) har gjort det möjligt för offentliga förvaltningar att testa den digitala omvandlingen under verkliga förhållanden och börja övergången från e-förvaltning till digital förvaltning²⁰. Införandet av interoperabilitetslösningar på den digitala inre marknaden har visat värdet av åtgärder på EU-nivå. Det är stora framgångar som man kan bygga vidare på för ett mer storskaligt införande av interoperabla digitala tjänster i hela Europa. Programmet kommer att använda på de infrastrukturer för digitala tjänster som byggts upp inom det nuvarande FSE-programmet och kommer att stödja fortsatt utveckling och genomförande av andra delar av strategin som den europeiska interoperabilitetsramen.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Programmet för ett digitalt Europa kompletterar och samarbetar med andra instrument som föreslås den fleråriga budgetramen för perioden efter 2020, i synnerhet följande: Horisont Europa, Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE), Programmet Kreativa Europa (inklusive Media), InvestEU-fonden, Cosme, programmet för den inre marknaden, Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Europeiska socialfonden plus (inklusive ungdomssysselsättningsinitiativet, hälsodelen och grundläggande digitala färdigheter), Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu), Erasmus, Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (grundläggande och avancerade digitala färdigheter), Fonden för integrerad gränsförvaltning, Fonden för inre säkerhet, miljö- och klimatåtgärder (inklusive energieffektivitet) och Europeiska havs- och fiskerifonden.

Synergier mellan programmen kommer att skapa stordriftsfördelar, göra investeringarna mer konsekventa och ge medborgarna och de ekonomiska aktörerna mer valuta för pengarna. De vill öka effekterna av digitala investeringar ute på fältet som görs på EU-nivå, samtidigt som nationella och digitala investeringar bättre kommer att kunna komplettera åtgärderna på EU-nivå.

Genom att öka de offentliga medlens genomslagskraft och effektivitet genom praktiska kopplingar mellan olika program kommer EU att hantera de digitala utmaningarna på ett mer målinriktat och enhetligt sätt, skapa eller stärka ekosystem som stöder digitalisering, skapa fler arbetstillfällen, öka tillväxten och förbättra konkurrenskraften. Vid genomförandet av programmet för ett digitalt Europa kommer man att sträva efter att bevara konkurrensen på den inre marknaden.

I avsnittet nedan beskrivs kortfattat hur programmet kompletterar och kan skapa synergier med de instrument som har störst relevans i ett digitalt sammanhang, nämligen Horisont Europa, FSE, Eruf och EU:s program för värderingar liksom programmet för den inre marknaden.

²⁰

<http://www.oecd.org/gov/digital-government/Recommendation-digital-government-strategies.pdf>.

Flera tematiska områden som omfattas av **Horisont Europa** och programmet för ett digitalt Europa överlappar varandra, i och med att båda programmen kommer att omfatta högpresterande datorsystem, artificiell intelligens och cybersäkerhet. Typerna av åtgärder som ska stödjas, åtgärdernas förväntade output och interventionslogiken skiljer sig dock åt och kompletterar varandra. Horisont Europa kommer att vara det enda centralt förvaltade EU-programmet som stöder forskning och teknisk utveckling och huvudprogram för demonstration, pilotverksamhet, koncepttestning och innovation, inklusive förkommersiella åtgärder. Programmet för ett digitalt Europa kommer däremot att fokusera på storskalig digital kapacitet och infrastrukturuppbyggnad, med målet att uppnå ett brett genomslag och användande i hela Europa av kritiska existerande eller testade innovativa digitala lösningar.

Som ett exempel på programmens synergier kommer ny digital teknik som utvecklas av Horisont Europa gradvis att tas upp och införas genom programmet för ett digitalt Europa. På samma sätt kommer kapaciteter och infrastrukturer som utvecklas inom programmet för ett digitalt Europa att göras tillgängliga för forsknings- och innovationsvärlden och då även för verksamhet som stöds genom Horisont Europa. Initiativen inom Horisont Europa som stöder utvecklingen av digitala färdigheter, inbegripet sådana som tillämpas vid EIT Digital inom Europeiska institutet för innovation och tekniks centrum för samlokalisering, ska kompletteras och skalas upp genom kapacitetsuppbyggnad i avancerade digitala färdigheter stödd av programmet för ett digitalt Europa. EIT-knutpunkter för samman studenter, forskare, tekniker och affärsutvecklare för medskapande design och samverkan vid genomförandet av innovationsprojekt och skapande av nya företag och stödfunktioner. För att säkerställa en stark samordningsmekanism för genomförandet kommer de två programmens funktionssätt att justeras.

Programmet för ett digitalt Europa kompletterar de åtgärder som fastställs i handlingsplanen för digital utbildning, i synnerhet de som kräver avancerade digitala färdigheter på områdena högpresterande datorsystem, analys av stordata, cybersäkerhet, teknik för distribuerade liggare, robotteknik och artificiell intelligens.

Fonden för ett sammanlänkat Europa kommer att tillhandahålla den fysiska infrastrukturen för de bredbandsnät med hög kapacitet som krävs för införandet av de typer av digitala tjänster och digital teknik som föreslås i programmet för ett digitalt Europa. Eftersom Fonden för ett sammanlänkat Europa kommer att stödja kritisk infrastruktur i olika sektorer som behöver rätt nivå av cybersäkerhet, kommer den att förlita sig på införande av teknik som görs inom programmet för ett digitalt Europa. I framtiden kommer endast programmet för ett digitalt Europa att stödja införandet av digitala tjänster på områden av allmänt intresse.

Eruf syftar till att främja ekonomisk, social och territoriell sammanhållning i alla EU:s regioner, med fokus på mindre utvecklade regioner. Eruf främjar innovationsbaserad ekonomisk utveckling som innefattar digitalisering av näringslivet enligt strategierna för smart specialisering²¹ (inklusive kompletterande investeringar i uppbyggnad och förbättring av digitala innovationsknutpunkter). Eruf stöder också införandet av digitala lösningar, inklusive cybersäkerhet, som ett led i genomförandet av EU:s prioriteringar på områdena modernisering av offentliga förvaltningar, hållbara transporter, förbättrade hälso- och sjukvårdssystem, energiomställning, cirkulär ekonomi och utbildning²². På så sätt bidrar Eruf till genomförandet av en digital inre marknad, i synnerhet på regional och lokal nivå. Programmet för ett digitalt Europa kommer att komplettera de lokala investeringarna för att

²¹ COM(2017) 376, *Ökad innovation i EU:s regioner: strategier för motståndskraftig, inkluderande och hållbar tillväxt*.

²² COM(2018) 372 final, förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden, 29.5.2018.

öppna upp anläggningar för resten av Europa genom skapandet av nätverk och kartläggning av digital kapacitet.

Programmet för ett digitalt Europa kommer också indirekt att bidra till målen enligt meddelandet *Ett starkare och förnyat strategiskt partnerskap med EU:s yttersta randområden*²³, där det konstateras att digital tillgänglighet och digitala färdigheter är viktiga förutsättningar för dessa områdens utveckling.

Det finns tydliga synergier mellan programmet för ett digitalt Europa och programmet **Kreativa Europa**, i synnerhet Media-delen och de sektorsövergripande delarna. Media stöder riktade åtgärder (t.ex. tillgång till innehåll, främjande och publikutveckling) för att främja kulturella och kreativa sektors konkurrenskraft, i synnerhet den audiovisuella sektorn och dess anpassning till den digitala miljön. Den sektorsövergripande delen syftar, bland andra prioriteringar, till bättre förståelse av dynamiken i digitala medier och den digitala omvandlingen av de europeiska nyhetsmedierna. Programmet för ett digitalt Europa kommer att stödja dessa programdelar genom att tillhandahålla bred tillgång till spjutspetsteknik och standarder (vid behov) samt den infrastruktur som krävs för kapacitetsuppbyggnad.

Man bör sträva efter sammanhållning mellan programmet för ett digitalt Europa och **programmet för den inre marknaden**. Exempelvis bör konsumentskydd garanteras genom utformning i synnerhet när det gäller produktsäkerhet i samband med digital ekonomi, cybersäkerhet och artificiell intelligens. Programmen bör komplettera varandra när det gäller beaktande av de enheter som berörs och de typer av nya risker som är förknippade med den nya tekniken. Den forskning om digitala marknader som görs inom de båda programmen bör också vara ömsesidigt stärkande.

Programmet för ett digitalt Europa kommer att främja utvecklingen av avancerade digitala färdigheter, med fokus på sådana som är förbundna med programmets tillämpningsområde, nämligen cybersäkerhet, artificiell intelligens och högpresterande datorsystem. Därmed kommer det att komplettera **Europeiska socialfonden plus**, som kommer att stödja utbildning avseende grundläggande och medelavancerade färdigheter, samt **Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter**, som kommer att finansiera it-utbildning för friställda arbetstagare på alla kompetensnivåer.

Synergieffekter och komplementaritet bör säkerställas mellan programmet för ett digitalt Europa och **Erasmusprogrammet**, till gagn för båda programmen. Erasmusprogrammet bidrar till utveckling och förvärv av färdigheter genom mobilitet i utbildningssyfte samt samarbete på områdena utbildning, fortbildning, ungdom och idrott.

När det gäller deltagandet för enheter etablerade i länder utanför EU kommer genomförandet av programmet för ett digitalt Europa att samordnas med instrument för externt bistånd, såsom instrumentet för stöd inför anslutningen och instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete.

I kommissionens förslag till flerårig budgetram för perioden 2021–2027 fastställs ett ambitiösare mål för integrering av klimatfrågor i alla EU:s program, med det övergripande målet att 25 % av EU:s anslag bidrar till klimatmålen. Detta programs bidrag till uppnåendet av det övergripande målet kommer att följas upp med hjälp av EU:s system för klimatmarkörer på en lämplig uppdelningsnivå, inklusive användningen av mer precisa metoder om sådana finns tillgängliga. Kommissionen kommer att fortsätta att lägga fram informationen årligen i form av åtagandebemyndiganden inom ramen för det årliga budgetförslaget.

23

COM(2017) 623 final.

För att stödja ett fullt utnyttjande av programmets potential att bidra till klimatmålen kommer kommissionen att sträva efter att identifiera relevanta åtgärder under programmets hela utarbetande, genomförande, översyn och utvärderingsförfaranden.

Programmets verksamhet bör användas för att åtgärda marknadsmisslyckanden eller icke-optimala investeringssituationer, på ett proportionellt sätt och utan överlappningar eller undanträngning av privat finansiering. Den ska också ha ett klart europeiskt mervärde. Detta kommer att garantera att programverksamheten är förenlig med EU:s regler för statligt stöd, och därmed undvika onödigt snedvridande av konkurrensen på den inre marknaden.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

Programmet läggs fram för en union bestående av 27 medlemsstater, vilket beaktar Förenade kungarikets anmälan om landets avsikt att utträda ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom), på grundval av artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen, som mottogs av Europeiska rådet den 29 mars 2017.

• Rättslig grund

Mot bakgrund av att åtgärderna inom programmet för ett digitalt Europa är av allmän art baseras det på följande bestämmelser i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget):

- Artikel 173.3 när det gäller de flesta åtgärderna inom ramen för programmet.
- Artikel 172, i synnerhet när det gäller den digitala omvandlingen av områden av allmänt intresse.

• Subsidiaritetsprincipen

Programmet syftar till att utnyttja synergier som uppnås genom summan av grundläggande delar av den digitala ekonomin: smart datorinfrastruktur och datainfrastruktur, cybersäkerhet, artificiell intelligens, avancerade digitala färdigheter och tillämpningar inom näringslivet och områden av allmänt intresse. Om dessa hörnstenar stöds genom en enda sammanhängande mekanism kommer det att skapa en blomstrande dataekonomi, främja delaktighet, fungera som katalysator för innovativa projekt²⁴ och säkerställa värdedistribution.

Programmet för ett digitalt Europa är ett uttryck för en ny politisk vilja att tillsammans lösa sådant som tidigare sågs som huvudsakligen nationella problem, eftersom inga enskilda medlemsstater eller företag på egen hand kan göra kritiska digitala investeringar i den skala som krävs eller skala upp dem till en framgångsrik nivå. **Om EU inte agerar kommer dessa investeringar inte att göras i den omfattning som behövs och EU riskerar att tappa konkurrenskraft.**

Agerande på EU-nivå krävs för att planera, gemensamt finansiera och samordna åtgärder i en skala som är anpassad till dessa utmaningar och säkerställa att hela Europa får del av alla den nya digitala teknikens fördelar. Multilaterala samordnade åtgärder kan också motverka överlappningar och kapitalisera på synergier genom att koppla finansiering till ramvillkor, garantera interoperabilitet och motverka vita fläckar eller stora geografiska digitala klyftor.

²⁴

Exempelvis skulle införandet av e-Invoicing (e-fakturerings) i hela EU innebära att digitala offentliga tjänster tillhandahålls åt företag som har den nödvändiga konnektiviteten och kvalificerad arbetskraft, samtidigt som allmänhetens förtroende garanteras och därmed stödet för transaktionerna i en säker miljö.

Sammantaget kommer detta att leda till snabbare införande och spridning av ny teknik, strategiska fördelar för europeiska företag, bättre offentliga tjänster för EU-medborgarna och en större kapacitet för genombrott i arbetet med att lösa samhällsproblem (hälsa, upptäckt och diagnos av sjukdomar, klimatförändring, resurseffektivitet etc.), vilket generellt kommer att förbättra livskvaliteten på alla områden i hela unionen.

- **Proportionalitetsprincipen**

Det finns en tydlig vilja från offentliga sektorns sida att hantera den digitala omvandlingen på europeisk nivå, liksom en vilja att saminvestera i uppbyggnaden och stärkandet av EU:s digitala kapacitet. Vid sidan av **Europeiska rådets** starka politiska stöd till interventionen har detta också uttryckts av rådet och Europaparlamentet, som upprepade gånger har framfört att det brådskar att genomföra den digitala inre marknaden och dess olika delar.^{25 26 27 28}

Europaparlamentet har i synnerhet uttryckt oro över att resurserna till digitala strategier i EU:s budget varit alltför knapphändiga för att ge en verklig effekt och konstaterat att den europeiska ekonomin behöver stimulans genom produktiva investeringar.^{29 30}

På EU-nivå förband sig 29 länder i mars 2017 att samarbeta om uppkopplad mobilitet,³¹ och 16 medlemsstater har hittills förbundit sig att tillsammans med kommissionen verka för att **förvärva och börja använda en integrerat högpresterande datorsystem av världsklass.**³² I januari 2018 lade kommissionen fram ett förslag till rådets förordning om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)³³.

Vid den andra upplagan av Digital Day den 10 april, 2018 **förband sig 28 europeiska länder**³⁴ **att samarbeta om artificiell intelligens** för att stärka EU:s teknologi och industriella kapacitet på detta område och se till att medborgare och företag kan ta del av teknikens fördelar³⁵. De europeiska länderna åtog sig också att tillsammans utveckla avancerade lösningar för offentliga tjänster (t.ex. genom utvecklingen av en europeisk blockkedjeinfrastruktur för tjänster³⁶), individanpassad behandling³⁷ och databaserad vård och omsorg samt gemensam övervakning av de digitala investeringarnas utveckling. Alla medlemsstater är i dag engagerade i EU:s initiativ för digitalisering av industrin och det finns en stark vilja till ytterligare samverkan för bästa användning av digitalisering i företag.

Samråd med berörda parter har också visat att ett antal kritiska investeringar bäst görs på EU-nivå. De områden som omfattas av programmet är sådana där det krävs stor skala för framgång, oavsett om det gäller förvärv av nödvändig kapacitet eller användning på bred front i EU. Kunskap och expertis på avancerade digitala områden finns inte att tillgå i alla regioner

²⁵ Rådets slutsatser från maj 2013 om molnbaserade tjänster, som belyser de högpresterande datorsystemens betydelse för EU.

²⁶ Rådets slutsatser från maj 2015 om den digitala omvandlingen av det europeiska näringslivet (8993/15).

²⁷ Slutsatser från rådets möte den 23 januari 2018 (ECOFIN XX/18).

²⁸ Rådets slutsatser om hälsa i det digitala samhället – framsteg för datadriven innovation på hälsoområdet. <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14078-2017-INIT/en/pdf>.

²⁹ Betänkande om det europeiska initiativet för molnbaserade tjänster (A8-0183/2017).

³⁰ Europaparlamentets resolution om robotteknik och artificiell intelligens. (2015/2103(INL)).

³¹ 29 EU-medlemsstater och EES-länder undertecknade en avsiktsförklaring om samarbete för att testa automatiserade vägtransporter över gränserna. Ytterligare hänvisning kan införas till rådets slutsatser om digitalisering av transporter, 5 december 2017.

³² <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/eu-ministers-commit-digitising-europe-high-performance-computing-power>.

³³ Förklaring undertecknad av FR, DE, IT, LU, NL, PT, ES, BE, SL, BU, GR, CR, CY, CZ, CH, PL.

³⁴ <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2018/EN/COM-2018-8-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF>

³⁵ Inklusive Norge men exklusive Kroatien i skrivande stund.

³⁶ http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=50951

³⁷ Undertecknat av 22 europeiska länder: http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=50954.

Undertecknat av 13 europeiska länder: http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=50964.

i Europa, men åtgärder på EU-nivå, i synnerhet genom nätverksarbete i digitala innovationsknutpunkter, kan säkerställa tillgången till sådan expertis i alla delar av EU.

Eftersom det hela brådskar och det krävs investeringar i sådan stor skala finns det starka argument för EU-åtgärder för gemensam finansiering och samordning av åtgärder på en skala som räcker för att klara den digitala omvandlingens utmaningar. Detta bör säkerställa att alla får full tillgång till den nya digitala teknikens fördelar. Samordnade åtgärder kan motverka överlappningar, kapitalisera på synergier genom att koppla finansiering till ramvillkor, garantera interoperabilitet och undanröja vita fläckar eller stora geografiska digitala klyftor.

Uppmaningen till ökade investeringar behöver nu omsättas i åtgärder i EU:s investeringsram. Företagen och medborgarna behöver ett tydligt budskap om att EU investerar i deras framtid, att förutsägbara villkor säkerställs och att det finns stödmekanismer som klarar den digitala omvandlingens komplicerade processer. Det är Europas ansvar att agera och vara synligt i hela processen.

Eftersom den digitala omvandlingen har blivit en viktig faktor för tillväxt, social utveckling och övergången till en hållbar ekonomi, har en allvarlig brist blivit synlig när det gäller EU:s och medlemsstaternas sätt att anslå digitala medel. Den nuvarande investeringsramen har inte utformats för EU-täckande uppbyggnad av digital kapacitet eller en optimal användning av sådan. EU behöver därför en nytt, integrerat och ambitiöst finansieringsprogram för att stödja uppbyggnaden och den optimala användningen av digital kapacitet som främjar innovation inom områden av allmänt intresse och i näringslivet.

- **Val av instrument**

Programmet genomförs genom en förordning.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Eftersom programmet för ett digitalt Europa är ett nytt program baseras detta förslag inte på en särskild halvtidsutvärdering. I stället bygger det på lärdomar från utvärderingen av näraliggande program och initiativ, i synnerhet halvtidsutvärderingen av FSE³⁸ och halvtidsöversynen av den digitala inre marknaden³⁹.

Särskilt viktigt är dock resultatet från halvtidsöversynen av FSE, som kom fram till att programmets satsningar på digital kapacitet och infrastruktur **endast kunde stödja de allra första stegen** mot en EU-täckande digital omvandling på områden av allmänt intresse⁴⁰. Det fastställdes att de finansieringsnivåer som fanns tillgängliga inom FSE endast hade kunnat täcka delar av de rådande behoven och att FSE-ramen begränsade möjligheterna att anpassa programmet till den senaste tekniska utvecklingen och nya politiska prioriteringar (t.ex. cybersäkerhetsrelaterade utmaningar). Utvärderingen visade också **att medlemsstaterna hade en stark vilja att samarbeta** för att klara den digitala omvandlingen.

³⁸ https://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/consultations/mid-term-evaluation-connecting-europe-facility-cef_en.

³⁹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/digital-single-market-mid-term-review>.

⁴⁰ SWD(2018) 44 final.

- **Samråd med berörda parter**

Flera olika samrådsverksamheter har genomförts som ett led i konsekvensbedömningen, för att säkerställa att de olika aktörernas synpunkter beaktas i samband med utarbetandet av EU:s program för ett digitalt Europa för tiden efter 2020. Det handlade om allt ifrån konferenser och evenemang till expertgrupper, onlinesamråd, workshoppar, möten, seminarier och analyser av ståndpunktsdokument.

Resultaten av samråden visar att det finns stöd för ett effektivare och mindre fragmenterat sätt att maximera den digitala omvandlingens vinster för alla Europas medborgare och företag. Detta är särskilt relevant för nyckelområdena för programmet för ett digitalt Europa, dvs. högpresterande datorsystem, cybersäkerhet och artificiell intelligens, liksom avancerade färdigheter och digital omvandling på områden av allmänt intresse.

- **Konsekvensbedömning**

Konsekvensbedömningsrapporten granskades av nämnden för lagstiftningskontroll den 25 april 2018. Nämnden avgav ett negativt yttrande.

Efter nämndens negativa yttrande omarbetades och omstrukturerades rapporten grundligt för att bättre beskriva hur förslaget bygger på befintliga program på det digitala området. Flera exempel gavs på liknande interventioner i tredjeländer eller medlemsstater. Man lade också till en mer ingående beskrivning av hur programmet är relaterat till Horisont Europa, såsom efterfrågats av GD RTD. Man förtydligade interventionslogiken och frågorna om marknadsmisslyckanden och investeringsluckor uppströms på olika områden. Man gav mer information om genomförandeformerna för var och en av de föreslagna åtgärderna. Nya avsnitt lades till som mer ingående förklarar vad som ska uppnås med en ökad finansiering som inte kan uppnås med de nuvarande interventionsmekanismerna inom olika pelare. En del exempel angavs på liknande framgångsrika strategier i USA och i Europa. En reviderad konsekvensbedömning överlämnades den 5 maj 2018.

Ett positivt yttrande⁴¹ (med reservationer) från nämnden för lagstiftningskontroll mottogs den 8 maj 2018 baserat på en förståelse av att konsekvensbedömningsrapporten skulle revideras med beaktande av nämndens rekommendationer. Rapporten har reviderats i enlighet med detta: Man har gått igenom texten för att förtydliga vad förslaget bygger på och vad som är nytt samt för att bättre förklara varför programmet för ett digitalt Europa är en bättre kanal för att stödja de föreslagna åtgärderna. Ett nytt avsnitt har införts om medlemsstaternas engagemang för att bättre beskriva det politiska stödet för föreslagna åtgärder och medlemsstaternas politiska vilja. Avsnittet om konkurrensregler och snedvridning av marknaden har stärkts, och slutligen har ett nytt avsnitt införts med ett exempel på den planerade mekanismen för betalning per användning.

- **Förenkling**

Fullständig överensstämmelse med nuvarande och framtida budgetförordningar har säkerställts. Beträffande eventuella undantag är de antingen tillåtna enligt relevant lagtext eller så finns prejudikat. Dessutom har följande förenklingar införts:

- Flexibilitet avseende budgetmedel integreras på nivån för särskilda mål.

⁴¹ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia&year=2017&serviceId=&s=Chercher>.

- Åtgärdens tillämpningsområde definieras på nivån för allmänna, särskilda och operativa mål. Kriterier för stödberättigande, finansieringsnivåer för bidrag och andra aspekter av genomförandet kommer att fastställas i arbetsprogrammen. Denna flexibilitet balanseras genom ett säkerställande av medlemsstaternas deltagande i genomförandet av programmet inom ramen för en expertgrupp på hög nivå.
- Finansieringen enligt programmet kan genomföras enligt vilken som helst av de former som fastställs i budgetförordningen.

Programmet ska genomföras direkt i enlighet med budgetförordningen eller indirekt genom de enheter eller organ som avses i artikel 58.1 c [nya artikeln 61.1 c] i budgetförordningen.

Baserat på den kostnadsnyttoanalys som gjordes för genomförandeorgan när Horisont 2020 inleddes och halvtidsöversynerna av FSE och Horisont 2020 skulle den normala genomförandemetoden för programmet vara direkt förvaltning. Den viktigaste fördelen med att använda direkt förvaltning är att det tillåter en stark styrning och ett snabbt tillhandahållande av EU-stöd.

Indirekt förvaltning bör användas som en kompletterande metod till de budgetgenomförandeuppgifter som föreskrivs i grundrättsakten för programmet. Kommissionen har ansvaret för genomförandet av budgeten och ska när den anförtror enheter budgetgenomförandeuppgifter i enlighet med artikel 62.1 c i budgetförordningen säkerställa att den berörda enheten samarbetar helt för att skydda unionens ekonomiska intressen. När enheter anförtror sådana uppgifter inom ramen för indirekt förvaltning kommer de också att behöva garantera en icke-diskriminerande, effektiv och ändamålsenlig process.

- **Grundläggande rättigheter**

De föreslagna reglerna för programmet för ett digitalt Europa säkerställer att de rättigheter och principer som anges i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna respekteras fullt ut och bidrar till genomförandet av flera av dessa rättigheter. I synnerhet ska programmets säkerställa yttrandefrihet, informationsfrihet, förbud mot diskriminering samt rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol, i enlighet med artiklarna 11, 21 och 47 i stadgan. Programmet har till syfte att stärka näringsfriheten i enlighet med unionsrätten samt nationell lagstiftning och praxis (artikel 16). Skyddet av personuppgifter ska också säkerställas i linje med artikel 8 i stadgan, liksom hälso- och sjukvård i enlighet med artikel 35 och konsumentskydd i enlighet med artikel 38.

4. BUDGETKONSEKVENSER

I linje med kommissionens förslag till flerårig budgetramen för 2021–2027⁴² (COM(2018)XXX) fastställs programmets finansieringsram till 9 194 000 000 EUR i löpande priser och den vägledande fördelningen ska vara enligt nedanstående (se artikel 4 i förslaget).

Mer detaljerade uppgifter finns i den finansieringsöversikt för rättsakter som åtföljer detta förslag.

⁴² COM(2018) 321 final. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén, *En modern budget för ett EU som skyddar, försvavar och sätter medborgarna i centrum Flerårig budgetram 2021-2027*, av den 2 maj 2018.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Utan att det påverkar möjligheten att tillhandahålla finansiering i någon av de former som fastställs i budgetförordningen är avsikten att genomföra programmet på det sätt som beskrivs nedan. Såsom redan angivits kommer man att sträva efter att bevara konkurrensen på den inre marknaden.

1. För **högpresterande datorsystem** anses en fortsättning på det gemensamma företaget EuroHPC, som för närvarande diskuteras med rådet, vara det mest ändamålsenliga och effektiva instrumentet för att uppnå EuroHPC-initiativets syften, i synnerhet för att på unionsnivå och på nationell nivå samordna strategier och investeringar i HPC-infrastruktur och forskning och utveckling (FoU) samt lägga samman offentlig och privat finansiering, och skydda unionens ekonomiska och strategiska intressen⁴³. Det gemensamma företaget förväntas få finansiering från både programmet för ett digitalt Europa och Horisont Europa.
2. Gemensam upphandling eller bidrag som avser verksamhet inriktad på **artificiell intelligens** skulle hanteras genom direkt förvaltning.
3. **Cybersäkerhet** och tillhörande åtgärder skulle genomföras genom direkt eller indirekt förvaltning.
4. Finansiering avseende utvecklingen av **avancerade digitala färdigheter** skulle i första hand ske via de digitala innovationsknutpunkterna enligt definitionen i artikel [16] och förklaringen nedan, samt berörda kompetenscentrum. Arbetsprogrammet kommer att utarbetas av kommissionen i samverkan med ovannämnda berörda kompetenscentrum, som på så sätt kommer att kunna bidra till att säkerställa att interventionerna på området avancerade digitala färdigheter överensstämmer med den senaste tekniska utvecklingen. Syftet är att snabbt kunna anpassa sig till arbetsmarknadens snabba utveckling.
5. Finansiering avseende **den digitala omvandlingen av områden av allmänt intresse** kan även i fortsättningen omfattas av direkt förvaltning. Europeiska kommissionens förvaltning kommer att fortsätta att användas för utvecklingen av lösningar som säkerställer gemensam utformning och interoperabel arkitektur.

Trots ovanstående kan förvaltningen av enskilda sektorsplattformar för kärntjänster överföras till redan existerande organs operativa förvaltning, om denna möjlighet redan föreligger enligt uppdrag.
6. **Digitaliseringen av industrin** kommer att genomföras genom digitala innovationsknutpunkter. De kommer att sprida digital kapacitet, i synnerhet högpresterande datorsystem, artificiell intelligens, cybersäkerhet och digitala färdigheter, i hela ekonomin, vilket främjar digitaliseringen av näringslivet och den offentliga sektorns organisationer. De digitala innovationsknutpunkterna ger tillgång till teknisk expertis och experimentanläggningar, vilket gör det möjligt för organisationer att göra en bättre nyttokalkyl för digitala omvandlingsprojekt. Testnings- och experimenttjänster som tillhandahålls av digitala

⁴³

Konsekvensanalys som åtföljer rådets förordning om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/proposal-council-regulation-establishing-eurohpc-joint-undertaking-impact-assessment>).

innovationsknutpunkter kan innefatta annan möjliggörande teknik som krävs för införandet av kompletta digitala omvandlingslösningar. Ett nätverk av digitala innovationsknutpunkter ska inrättas med säkerställande av bredast möjliga geografiska täckning i Europa. Bidrag till digitala innovationsknutpunkter kommer att delas ut direkt av kommissionen.

Genomförandeformerna ska inriktas på starka synergier mellan de olika delarna av programmet. Dessa beskrivs mer ingående i bilaga 4 till konsekvensbedömningen när det gäller högpresterande datorsystem, artificiell intelligens och cybersäkerhet. När så är lämpligt kan genomförandet också främja andra typer av viktig digital teknik som når marknadsmognad och som omfattas av tidigare investeringar på EU-nivå, såsom 5G, sakernas internet och molnbaserade tjänster.

Digital Economy and Society Index (Desi) upprättas som referensinstrument för att mäta den digitala omvandlingens utveckling i EU. Desi baseras på ett antal indikatorer som tagits fram genom rigorös statistisk analys. Data kommer också att samlas in från andra källor, inklusive särskilda undersökningar.

Output- och effektindikatorer definieras för programmets huvudområden (högpresterande datorsystem, artificiell intelligens, cybersäkerhet, avancerade digitala färdigheter, uppbyggnad, bästa användning av digital kapacitet och interoperabilitet).

Återkopplingen från den årliga översynen kommer att ligga till grund för justeringar av programmets förvaltning och struktur, beroende på resultatet. Befintliga indikatorer kan användas från officiell EU-statistik som tillhandahålls av den årliga IKT-undersökningen och arbetskraftsundersökningen. Särskilda undersökningar kan också genomföras. Datainsamlingen från Desi kommer att kompletteras av information som genereras inom själva programmet.

Kommissionen kommer att, i enlighet med punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016⁴⁴, där de tre institutionerna bekräftade att utvärderingar av befintlig lagstiftning och politik bör ligga till grund för konsekvensbedömningar av olika alternativ för vidare åtgärder, utföra en preliminär utvärdering och en slutlig utvärdering. Utvärderingarna kommer att bedöma programmets praktiska effekter på grundval av dess programindikatorer och mål och göra en detaljerad analys av i vilken utsträckning programmet kan anses vara relevant, effektivt och ändamålsenligt samt ger tillräckligt mervärde för EU och stämmer överens med EU:s övriga politik. Utvärderingarna kommer att inbegripa tillvaratagna erfarenheter för att identifiera eventuella problem och eventuella möjligheter att ytterligare förbättra åtgärderna eller deras resultat och att bidra till att maximera deras utnyttjande/effekter. Slutsatserna av dessa utvärderingar tillsammans med iakttagelser kommer att sändas till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och Europeiska revisionsrätten.

⁴⁴ Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning, EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING**om inrättande av programmet för ett digitalt Europa för perioden 2021–2027**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 172 and 173.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁴⁵,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande⁴⁶,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) I denna förordning fastställs en finansieringsram för programmet för ett digitalt Europa för perioden 2021–2027 som ska utgöra det särskilda referensbeloppet i den mening som avses i [referens att uppdatera enligt det nya interinstitutionella avtalet: punkt 17 i det interinstitutionella avtalet av den 2 december 2013 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning⁴⁷] för Europaparlamentet och rådet under det årliga budgetförfarandet.
- (2) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/... [den nya budgetförordningen] (nedan kallad *budgetförordningen*) är tillämplig på detta program. Där fastställs regler för genomförandet av unionens budget, inklusive regler om bidrag, priser, upphandling, indirekt genomförande, ekonomiskt stöd, finansieringsinstrument och budgetgarantier.
- (3) I enlighet med budgetförordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013⁴⁸, rådets förordning (Euratom, EG) nr 2988/95⁴⁹, rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96⁵⁰ och rådets förordning (EU) 2017/1939⁵¹ ska

⁴⁵ EUT C [...], [...], s. [...].

⁴⁶ EUT C [...], [...], s. [...].

⁴⁷ *Hänvisningen ska uppdateras.* EUT C 373, 20.12.2013, s. 1. *Avtalet finns tillgängligt på följande webbplats:* http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC

⁴⁸ EUT L 248, 18.9.2013, s. 1. Förordningen finns på: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R0883&rid=1>

⁴⁹ EGT L 312, 23.12.1995, s. 1. Förordningen finns på: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:31995R2988&rid=1>

⁵⁰ EGT L 292, 15.11.1996, s. 2. Förordningen finns på: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:31996R2185&rid=1>

⁵¹ EUT L 283, 31.10.2017, s. 1. Förordningen finns på: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32017R1939&rid=1>

unionens ekonomiska intressen skyddas genom proportionella åtgärder, inbegripet förebyggande, upptäckt, korrigerande och utredning av oriktigheter och bedrägeri, krav på återbetalning av belopp som gått förlorade, betalats ut på felaktiga grunder eller använts felaktigt samt i tillämpliga fall administrativa sanktioner. I enlighet med de bestämmelser och förfaranden som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 och förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 får Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) utföra administrativa utredningar, inbegripet kontroller på plats och inspektioner, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen. I enlighet med förordning (EU) 2017/1939 får Europeiska åklagarmyndigheten utreda och lagföra bedrägeri och annan brottslig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371⁵². I enlighet med budgetförordningen ska varje person eller enhet som tar emot medel från unionen samarbeta fullständigt för att skydda unionens ekonomiska intressen, ge kommissionen, Olaf, Europeiska åklagarmyndigheten och Europeiska revisionsrätten alla rättigheter och all tillgång som behövs och säkerställa att tredje parter som är involverade i förvaltningen av medel från unionen beviljar likvärdiga rättigheter.

- (4) I enlighet med [*uppdatera hänvisning i enlighet med det nya beslutet om utomeuropeiska länder och territorier (ULT)*]: I enlighet med artikel 88 i rådets beslut / /EU⁵³] bör personer och enheter i utomeuropeiska länder och territorier (ULT) vara berättigade till finansiering, med förbehåll för programmets regler och mål och eventuella ordningar som gäller för den medlemsstat till vilken det berörda utomeuropeiska landet eller territoriet är knutet.
- (5) I enlighet med punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016⁵⁴ behöver detta program utvärderas på grundval av information som samlats in till följd av särskilda övervakningskrav, samtidigt som överreglering och administrativa bördor undviks, särskilt för medlemsstaterna. Dessa krav kan i tillämpliga fall innefatta mätbara indikatorer som tjänar som grund för utvärdering av programmets konsekvenser i praktiken.
- (6) Vid det digitala toppmötet i Tallinn⁵⁵ i september 2017 och i Europeiska rådets slutsatser⁵⁶ av den 19 oktober 2017 framhölls att Europa måste investera i en digitalisering av våra ekonomier och ta itu med kompetensunderskottet för att upprätthålla och förbättra Europas konkurrenskraft, livskvalitet och sociala struktur. Europeiska rådet konstaterade att den digitala omvandlingen erbjuder enorma möjligheter till innovation, tillväxt och sysselsättning och kommer att bidra till vår globala konkurrenskraft och öka den kreativa och kulturella mångfalden. För att kunna ta till vara dessa möjligheter krävs en gemensam ansträngning för att möta en del av de utmaningar som den digitala omvandlingen medför samt en översyn av de politikområden som påverkas av digitaliseringen.

⁵² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁵³ Rådets beslut / /EU.

⁵⁴ Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning, EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁵⁵ <https://www.eu2017.ee/news/insights/conclusions-after-tallinn-digital-summit>.

⁵⁶ <https://www.consilium.europa.eu/media/21620/19-euco-final-conclusions-en.pdf>.

- (7) Europeiska rådet slog i synnerhet fast att unionen behöver en handlingsberedskap när det gäller att reagera på nya utvecklingstrender: Detta innefattar sådana frågor som artificiell intelligens och teknik för distribuerade liggare (t.ex. blockkedjeteknik), med samtidigt säkerställande av dataskydd, digitala rättigheter och etiska normer på hög nivå. Europeiska rådet uppmanade kommissionen att lägga fram en europeisk strategi för artificiell intelligens senast i början av 2018 och uppmanade kommissionen att lägga fram de initiativ som krävs för att stärka ramvillkoren i syfte att göra det möjligt för EU att utforska nya marknader genom riskbaserade radikala innovationer och på nytt bekräfta den europeiska industrins ledande roll.
- (8) Ett av de alternativ för nästa budgetram som beskrivs i kommissionens meddelande *En ny och modern flerårig budgetram för ett EU som effektivt genomför sina prioriteringar efter 2020*⁵⁷ är ett program för Europas digitala omvandling som syftar till ”smart tillväxt inom bl.a. datainfrastruktur, uppkopplingar och it-säkerhet. /.../ Det skulle befästa EU:s ledarskap inom superdatorer, nästa generations internet, artificiell intelligens, robotteknik och stordata. Det skulle också stärka det europeiska näringslivets konkurrensläge i hela den digitala ekonomin. Slutligen skulle det bidra betydligt till att täppa till kompetensgapet i EU.”
- (9) Meddelandet *Mot ett gemensamt dataområde i EU*⁵⁸ behandlar den nya åtgärd som ska vidtas som ett viktigt steg mot ett gemensamt dataområde i EU – ett sömlöst digitalt område av en skala som kommer att möjliggöra utvecklingen av nya databaserade produkter och tjänster.
- (10) Programmets allmänna syfte bör vara att stödja industrins digitala omvandling och främja ett bättre utnyttjande av den industriella potentialen i strategierna för innovation, forskning och teknisk utveckling, till gagn för företag och medborgare i hela unionen. Programmet bör struktureras kring fem specifika mål som motsvarar centrala politikområden, nämligen högpresterande datorsystem, cybersäkerhet, artificiell intelligens och avancerad digital kompetens samt utbyggnad, bästa användning av digital kapacitet och interoperabilitet. Inom alla dessa område bör programmet också syfta till att en mer enhetlig politik på unionsnivå och i medlemsstaterna och regionerna och föra samman privata och industriella medel för att öka investeringarna och utveckla mer synergieffekter.

Digitala innovationsknutpunkter kommer att ha en central roll i programgenomförandet. De kommer att främja ett brett införande av avancerad digital teknik i näringslivet, hos offentliga organ och i den akademiska världen. Ett nätverk av digitala innovationsknutpunkter bör säkerställa den bredaste geografiska täckningen i Europa⁵⁹. En första omgång digitala innovationsknutpunkter kommer att väljas ut baserat på medlemsstaternas förslag, och sedan kommer nätverket att utvidgas genom en öppen och konkurrensbaserad process. De digitala innovationsknutpunkterna kommer att tjäna som åtkomstpunkter för den senaste digitala kapaciteten, inklusive högpresterande datorsystem (HPC), artificiell intelligens och cybersäkerhet, liksom annan befintlig innovativ teknik, såsom viktig möjliggörande teknik, som även finns tillgänglig i s.k. fablabs och citylabs. De bör fungera som enda kontaktpunkt för åtkomst till prövad och validerad teknik och bör främja öppen innovation. De kommer även att tillhandahålla stöd på området avancerad digital kompetens. Nätverket av

⁵⁷ COM(2018) 98 final

⁵⁸ COM(2018) 125 final.

⁵⁹ Såsom anges i meddelandet *Digitalisering av den europeiska industrin* (COM(2016) 180 final).

digitala innovationsknutpunkter bör också bidra till att få med de yttersta randområdena i den digitala inre marknaden.

- (12) Programmet bör genomföras genom projekt som stärker väsentlig digital kapacitet och en bred användning av sådan. Detta bör innefatta saminvesteringar med medlemsstaterna och, vid behov, den privata sektorn. För detta krävs i synnerhet att man uppnår en kritisk massa i upphandling för att få mer valuta för pengarna och garantera att leverantörerna i Europa ligger kvar i framkanten av den tekniska utvecklingen.
- (13) De politiska målen för detta program kommer också att hanteras med hjälp av finansieringsinstrument och budgetgarantier inom strategiområdena [...] inom ramen för fonden InvestEU.
- (14) Programmets verksamhet bör användas för att åtgärda marknadsmisslyckanden eller icke-optimala investeringssituationer, på ett proportionellt sätt och utan överlappningar eller undanträngning av privat finansiering. Den ska också ha ett klart europeiskt mervärde.
- (15) För att uppnå maximal flexibilitet under hela programmets löptid och få de olika delarna att samverka får de särskilda målen genomföras genom samtliga instrument som finns tillgängliga inom budgetförordningen. De genomförandemekanismer som bör användas är direkt förvaltning och indirekt förvaltning när unionsfinansieringen bör kombineras med andra finansieringskällor eller när gemensamt styrda strukturer krävs för genomförandet.
- (16) Kapacitet för **högpresterande datorsystem** och tillhörande databehandlingskapacitet i unionen bör möjliggöra en mer omfattande användning av högpresterande datorsystem inom näringslivet och, mer generellt, inom områden av allmänt intresse, så att man kan gripa de unika möjligheter som superdatorer erbjuder samhället på områdena hälsa, miljö och säkerhet samt företagets konkurrenskraft, i synnerhet de små och medelstora företagen.
- (17) Både rådet⁶⁰ och Europaparlamentet⁶¹ har uttryckt sitt stöd för unionens insatser på detta område. År 2017 undertecknade också nio medlemsstater EuroHPC-förklaringen⁶², en överenskommelse mellan flera regeringar om att samarbeta med kommissionen för att bygga och använda HPC- och datainfrastrukturer i Europa som baseras på den senaste tekniken och är tillgängliga i hela unionen för partner från forskarvärlden, offentliga sektorn och privata sektorn.
- (18) För det särskilda målet avseende högpresterande datorsystem anses ett gemensamt företag vara den lämpligaste genomförandemekanismen, i synnerhet för att på unionsnivå och på nationell nivå samordna strategier och investeringar i HPC-infrastruktur och forskning och utveckling (FoU) samt föra samman offentlig och privat finansiering, och skydda unionens ekonomiska och strategiska intressen⁶³. Kompetenscentrum för högpresterande datorsystem i medlemsstaterna kommer också att tillhandahålla högpresterande datortjänster för näringslivet, den akademiska världen och offentliga förvaltningar.

60

61

62

63

Konsekvensanalys som åtföljer rådets förordning om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/proposal-council-regulation-establishing-eurohpc-joint-undertaking-impact-assessment>).

- (19) Utveckling av kapacitet för **artificiell intelligens** är en viktig motor för den digitala omvandlingen av näringslivet och även av den offentliga sektorn. Allt mer autonoma robotar används i fabriker, djuphavstillämpningar, hushåll, städer och sjukhus. Kommersiella plattformar för artificiell intelligens har gått från tester till faktiska tillämpningar på miljö- och hälsoområdet; alla större fordonstillverkare håller på att utveckla självkörande bilar, och maskininlärningsteknik är central för alla viktiga webbplattformar och stordatatillämpningar.
- (20) Tillgången till storskaliga dataset och test- och experimentanläggningar har stor betydelse för utvecklingen av artificiell intelligens.
- (21) I sin resolution av den 1 juni 2017 om digitalisering av den europeiska industrin⁶⁴ lyfte Europaparlamentet fram betydelsen av en gemensam europeisk strategi för **cybersäkerhet**, och konstaterade att medvetenheten måste öka och att resiliens på cyberområdet är ett mycket viktigt ansvarsområde för företagsledare och näringslivets säkerhetsansvariga på nationell och europeisk nivå.
- (22) Cybersäkerheten är en utmaning för hela unionen som man inte kan fortsätta att hantera endast med hjälp av fragmenterade nationella initiativ. Den europeiska cybersäkerhetskapaleten bör stärkas för att förse Europa med den kapacitet som är nödvändig för att skydda dess medborgare och företag mot cyberhot. Konsumenterna bör också skyddas när de använder uppkopplade produkter, som kan hackas och därmed undergräva deras säkerhet. Detta arbete bör göras tillsammans med medlemsstaterna och den privata sektorn genom att utveckling och säkerställande av samordning mellan projekt som stärker den europeiska cybersäkerhetskapaleten och säkerställer ett omfattande införande av de senaste cybersäkerhetslösningarna i hela ekonomin, liksom genom sammanförande av de kompetenser som finns på området för att säkra en kritisk massa och spetskompetens.
- (23) I september 2017 lade kommissionen fram ett paket med initiativ⁶⁵ för en heltäckande unionsstrategi för cybersäkerhet, i syfte att stärka den europeiska kapaciteten för att hantera cyberattacker och cyberhot samt stärka den tekniska och industriella kapaciteten på detta område.
- (24) Förtroende är en förutsättning för en fungerande digital inre marknad. Cybersäkerhetsteknik, såsom digitala identiteter, kryptografi eller intrångsdetektion, och denna tekniks tillämpning på sådana områden som finans, industri 4.0, energi, transport, hälso- och sjukvård eller e-förvaltning, är nödvändig för att skydda säkerheten och förtroendet för de aktiviteter och transaktioner online som utförs av både medborgare, offentliga förvaltningar och företag.
- (25) I sina slutsatser av den 19 oktober 2017 betonade Europeiska rådet att unionen, för att lyckas bygga upp ett digitalt Europa, framför allt behöver arbetsmarknader och utbildnings- och fortbildningssystem som är anpassade till den digitala tidsåldern och att det behövs investeringar i **digital kompetens**, för att ge alla européer egenmakt och möjligheter.
- (26) I Europeiska rådets slutsatser av den 14 december 2017 uppmanades medlemsstaterna, rådet och kommissionen att gå vidare med agendan från det sociala toppmötet i Göteborg i november 2017 i fråga om utbildning och fortbildning, inklusive den

⁶⁴ Dokument ref. A8-0183/2017, finns på: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EN&reference=P8-TA-2017-0240>

⁶⁵ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/cybersecurity>.

uropeiska pelaren för sociala rättigheter samt utbildning och genomförandet av den nya kompetensagendan för Europa. Europeiska rådet uppmanade också kommissionen, rådet och medlemsstaterna att undersöka möjliga åtgärder avseende kompetensutmaningarna i samband med digitalisering, cybersäkerhet, mediekompetens och artificiell intelligens samt behovet av en inkluderande utbildningsstrategi som är innovationsdriven och baserad på livslångt lärande. Som svar lade kommissionen den 17 januari fram ett första åtgärds paket som behandlade nyckelkompetenser, digitala färdigheter⁶⁶, gemensamma värderingar och inkluderande utbildning. I maj 2018 inleddes ett andra paket av åtgärder för att fram till 2025 skapa ett europeiskt område för utbildning, vilket också understryker hur centrala digitala färdigheter är.

- (27) I sin resolution av den 1 juni 2017 om digitalisering av den europeiska industrin fastställde ⁶⁷ Europaparlamentet att utbildning och livslångt lärande utgör hörnstenen för den sociala sammanhållningen i ett digitalt samhälle.
- (28) Den avancerade digitala teknik som stöds genom detta program, såsom högpresterande datorsystem, cybersäkerhet och artificiell intelligens, har nu blivit tillräckligt mogen för att lämna forskningsnivån och kan börja införas, användas och skalas upp på unionsnivå. Införandet av denna teknik förutsätter unionsåtgärder, och samma sak gäller kompetensdimensionen. Utbildningsmöjligheterna avseende avancerade digitala färdigheter behöver utökas och finnas tillgängliga i hela EU. Annars undergrävs det smidiga införandet av avancerad digital teknik och begränsas unionsekonomin allmänna konkurrenskraft. De åtgärder som stöds genom detta program kompletterar de åtgärder som stöds av ESF, Eruf och Horisont Europa.
- (29) **Moderniseringen av offentliga förvaltningar och tjänster med hjälp av digital teknik** är viktig för att minska det administrativa krånglet för näringslivet och medborgarna i allmänhet genom att göra deras myndighetskontakter snabbare, mer användarvänliga och mindre kostsamma och genom att förbättra effektiviteten och kvaliteten på tjänsterna för medborgare och företag. Eftersom ett antal tjänster av allmänt intresse nu har en europeisk dimension och bör stödet till genomförandet och användningen på unionsnivå säkerställa att medborgarna och företagen kan dra nytta av digitala tjänster av hög kvalitet i hela Europa.
- (30) Den digitala omvandlingen av sådana områden av allmänt intresse som hälso- och sjukvård⁶⁸, mobilitet, rättsliga frågor, jord- och miljöövervakning, utbildning och kultur förutsätter en fortsättning på och utbyggnad av infrastrukturer för digitala tjänster som möjliggör ett säkert datautbyte över gränser och främjar nationell utveckling. En samordning enligt denna förordning är bästa sättet att frigöra potentialen för synergieffekter.
- (31) Ministerrådets fastslog i sin Tallinförklaring av den 6 oktober 2017 att den digitala utvecklingen håller på att omvandla våra samhällen och ekonomier i grunden och innebär utmaningar för effektiviteten i tidigare politiska strategier inom många olika områden samt de offentliga förvaltningarnas roll och funktion rent allmänt. Det är vår

⁶⁶ I detta paket ingår handlingsplanen för digital utbildning (COM(2018) 22 final), som omfattar ett antal åtgärder för att stödja medlemsstaterna i utvecklingen av digitala färdigheter och kompetenser inom formell utbildning.

⁶⁷ Dokument ref. A8-0183/2017, finns på: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EN&reference=P8-TA-2017-0240>.

⁶⁸ http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=51628.

plikt att förutse och hantera dessa utmaningar för att tillgodose medborgarnas och företagens behov och förväntningar.

- (32) Moderniseringen av de europeiska offentliga förvaltningarna är en av de viktigaste prioriteringarna för ett framgångsrikt genomförande av strategin för en digital inre marknad. Halvtidsutvärderingen av strategin visade att omvandlingen av offentliga förvaltningar behövde stärkas och att medborgarnas tillgång till lättåtkomliga, förtroendeskapande och sömlösa offentliga tjänster måste säkerställas.
- (33) Den årliga tillväxtöversikt som kommissionen offentliggjorde 2017⁶⁹ visar att de europeiska offentliga förvaltningarnas kvalitet har en direkt inverkan på den ekonomiska miljön och därmed är en central faktor när det gäller att stimulera produktivitet, konkurrenskraft, ekonomiskt samarbete, tillväxt och sysselsättning. Effektiva och öppna offentliga förvaltningar och verkningsfulla rättsväsenden är i synnerhet nödvändiga för att underbygga den ekonomiska tillväxten och tillhandahålla högkvalitativa tjänster för företag och allmänhet.
- (34) **Interoperabilitet** för europeiska offentliga tjänster rör alla förvaltningsnivåer: Unionsnivå, nationellt, regionalt och lokalt. Förutom att undanröja hinder för en fungerande inre marknad främjar interoperabilitet ett framgångsrikt genomförande av politiska strategier och erbjuder en stor potential för att motverka gränsöverskridande elektroniska hinder, vilket ytterligare säkrar framväxten av nya gemensamma offentliga tjänster på unionsnivå, eller konsolideringen av utvecklingen av sådana. För att eliminera fragmenteringen av europeiska tjänster till stöd för de grundläggande friheterna och ett operativt ömsesidigt erkännande inom EU bör man främja ett sektorsövergripande och gränsöverskridande helhetsgrepp när det gäller interoperabilitet, på det sätt som är mest effektivt och bäst anpassat till slutanvändarnas behov. Detta innebär att interoperabilitet ska tolkas i vid mening och omfattar både tekniska och rättsliga nivåer och policyelement på området. Följaktligen skulle berörda aktiviteter sträcka sig längre än till den vanliga livscykeln för lösningar och omfatta alla interventionselement som stöder de ramvillkor som är nödvändiga för varaktig allmän interoperabilitet.
- (35) Den budget som avsätts för särskilda aktiviteter förbundna med genomförandet av interoperabilitetsramen och interoperabiliteten för utvecklade lösningar är 194 miljoner EUR.

Europaparlamentets resolution av den 1 juni 2017 om **digitalisering av den europeiska industrin**⁷⁰ betonar betydelsen av att frigöra tillräckliga offentliga och privata medel för digitaliseringen av den europeiska industrin.

- (37) I april 2016 antog kommissionen initiativet för digitalisering av den europeiska industrin för att ”se till att alla industrier i Europa, oavsett sektor, oavsett lokalisering och oavsett storlek kan dra nytta av alla fördelar som digital innovation erbjuder”⁷¹.
- (38) Europeiska ekonomiska och sociala kommittén välkomnade meddelandet *Digitalisering av den europeiska industrin* och såg det, tillsammans med följedokumentet, som ”ett första steg mot ett brett europeiskt arbetsprogram som ska genomföras i nära samarbete mellan samtliga berörda offentliga och privata parter”⁷².

⁶⁹ COM(2016) 725 final.

⁷⁰

⁷¹

⁷²

För att uppnå målen bör man mobilisera hävstångspotentialen hos kompletterande teknik på nät- och datorområdet, i enlighet med meddelandet *Digitalisering av den europeiska industrin*⁷³, där det konstateras att ”tillgång till nätverk och molninfrastruktur i världsklass” är nödvändig för digitaliseringen av industrin.

- (40) Från och med maj 2018 gäller den allmänna dataskyddsförordningen, som föreskriver en enda uppsättning bestämmelser som är direkt tillämpliga i medlemsstaternas rättsordningar och som på så sätt kommer att garantera det fria flödet för personuppgifter mellan EU:s medlemsstater och stärka förtroendet och säkerheten för enskilda, två saker som är nödvändiga för en fungerande digital inre marknad. De åtgärder som vidtas inom detta program bör därför, när de innefattar behandling av personuppgifter, främja tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen, t.ex. på området artificiell intelligens och blockkedjeteknik,
- (41) Programmet bör genomföras helt i enlighet med den internationella ramen och EU-ramen för skydd och kontroll av efterlevnaden av immateriella rättigheter. Ett effektivt skydd av immateriella rättigheter har stor betydelse för innovation och är därmed nödvändigt för ett effektivt genomförande av detta program.
- (42) De organ som genomför programmet bör efterleva de bestämmelser som gäller för unionens institutioner och den nationella lagstiftning som rör hantering av information, i synnerhet känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter.
- (43) För att ge uttryck för vikten av att bekämpa klimatförändringarna i enlighet med unionens åtaganden för att genomföra Parisavtalet och uppfylla FN:s mål för hållbar utveckling, bör detta program bidra till att integrera klimatåtgärder i alla politikområden och till uppnåendet av det övergripande målet att 25 % av utgifterna i EU-budgeten ska bidra till klimatmålen⁷⁴. De berörda åtgärderna kommer att identifieras under programmets utarbetande och genomförande och omprövas i samband med relevanta utvärderingar och översyner.
- (44) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter för att anta arbetsprogram så att programmålen uppnås i enlighet med unionens och medlemsstaternas prioriteringar, samtidigt som konsekvens, transparens och kontinuitet säkerställs för unionens och medlemsstaternas gemensamma åtgärder. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011⁷⁵ om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter.
- (45) Arbetsprogrammen bör i princip antas som fleråriga arbetsprogram, vanligtvis vartannat år, eller, om det är motiverat mot bakgrund av de behov som genomförandet av programmet avser, som årliga arbetsprogram. Typerna av finansiering och metoderna för genomförande enligt denna förordning bör väljas ut på grundval av hur väl de bidrar till uppnåendet av de särskilda målen för åtgärderna och åstadkommer resultat, med beaktande av framför allt kostnaderna för kontroller, den administrativa

⁷³ COM(2016) 180 final: *Digitalisering av den europeiska industrin. Hur vi kan utnyttja den digitala inre marknadens alla möjligheter*.

⁷⁴ COM(2018) 321 final, s. 1.

⁷⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

bördan och den förväntade risken för bristande efterlevnad. Detta bör inbegripa att man överväger användningen av enhetsbelopp, schablonsatser, bidrag till enhetskostnader och finansiering som inte är kopplad till kostnader, i den mening som avses i artikel 125.1 i budgetförordningen.

- (46) Befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt delegeras till kommissionen med avseende på ändringar av bilaga II för att se över och/eller komplettera indikatorerna. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som förbereder delegerade akter.
- (47) Denna förordning är i överensstämmelse med de grundläggande rättigheterna och iakttar de principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, i synnerhet de som avses i artiklarna [8], [11], [16], [21], [35], [38] och [47] vad gäller skydd av personuppgifter, yttrandefrihet och informationsfrihet, näringsfrihet, förbud mot diskriminering, hälso- och sjukvård, konsumentskydd och rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol. Medlemsstaternas domstolar bör tillämpa denna förordning på ett sätt som är förenligt med dessa rättigheter och principer.
- (48) Tredjeländer som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) får delta i unionens program inom ramen för det samarbete som inrättas genom EES-avtalet, som föreskriver programmets genomförande genom ett beslut enligt det avtalet. En särskild bestämmelse bör införas i denna förordning för att bevilja de rättigheter och det tillträde som krävs för att den behöriga utanordnaren, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf), Europeiska revisionsrätten ska kunna utöva alla sina befogenheter.
- (49) Övergripande finansiella regler som antas av Europaparlamentet och rådet på grundval av artikel 322 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är tillämpliga på denna förordning. Dessa regler fastställs i budgetförordningen och bestämmer särskilt förfarandet för fastställande och genomförande av budgeten genom bidrag, upphandling, priser, indirekt genomförande och föreskriver kontroller av finansiella aktörers ansvar. Regler som antas på grundval av artikel 322 i EUF-fördraget gäller även skyddet av unionens budget vid allmänna brister när det gäller rättsstatsprincipen i medlemsstaterna, eftersom respekten för rättsstatsprincipen är en förutsättning för en sund ekonomisk förvaltning och en effektiv EU-finansiering.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

Genom denna förordning inrättas programmet för ett digitalt Europa (nedan kallat *programmet*).

Här fastställs målen för programmet, budgeten för perioden 2021–2027, formerna för unionsfinansiering och reglerna för tillhandahållande av sådan finansiering.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

- (a) *blandfinansieringsinsats*: åtgärder som stöds genom EU-budgeten, inbegripet blandfinansieringsinstrument i enlighet med artikel 2.6 i budgetförordningen, i vilka icke-återbetalningspliktiga former av stöd och/eller finansieringsinstrument från EU-budgeten sammanförs med återbetalningspliktiga former av stöd från institutioner för utvecklingsfinansiering eller andra offentliga finansinstitut, kommersiella finansinstitut och investerare.
- (b) *rättslig enhet*: fysisk eller juridisk person som inrättats och erkänts som sådan enligt nationell rätt, unionsrätt eller internationell rätt, som har rättskapacitet och som i eget namn kan utöva rättigheter och ha skyldigheter, eller en enhet som saknar rättskapacitet i enlighet med artikel 197.2 c i budgetförordningen.
- (c) *tredjeland*: ett land som inte är medlem i unionen.
- (d) *associerat land*: ett tredjeland som är part i ett avtal med unionen vilket tillåter dess deltagande i programmet i enlighet med artikel [10]; *internationell organisation av europeiskt intresse*: en internationell organisation där en majoritet av medlemmarna är medlemsstater eller vars huvudkontor ligger i en medlemsstat.
- (e) *digital innovationsknutpunkt*: rättslig enhet som utses eller väljs ut genom ett öppet och konkurrensbaserat förfarande för att fullgöra uppgifterna inom ramen för programmet, i synnerhet ge tillgång till teknisk expertis och experimentanläggningar, såsom utrustning och programvaruverktyg för att främja företagens digitala omvandling.
- (f) *avancerade digitala färdigheter*: de färdigheter och kompetenser som behövs för att utforma, utveckla, förvalta, införa och underhålla sådan teknik som omfattas av denna förordning.

Artikel 3

Programmets mål

1. Programmet har följande allmänna mål: att stödja den digitala omvandlingen av ekonomi och samhälle i Europa och se till att europeiska medborgare och företag kan dra nytta av fördelarna. Programmet kommer att
 - (a) stärka Europas kapacitet inom nyckelområden för digitala teknik genom ett storskaligt införande, och
 - (b) bredda spridningen och genomslaget inom områden av allmänt intresse och hos den privata sektorn.
2. Programmet har följande fem specifika mål:
 - (a) Särskilt mål nr 1: Högpresterande datorsystem.
 - (b) Särskilt mål nr 2: Artificiell intelligens.
 - (c) Särskilt mål nr 3: Cybersäkerhet och förtroende.
 - (d) Särskilt mål nr 4: Avancerade digitala färdigheter.
 - (e) Särskilt mål nr 5: Införande, bästa användning av digital kapacitet och interoperabilitet.

Artikel 4

Högpresterande datorsystem.

Finansiering från unionen inom särskilt mål 1, högpresterande datorsystem, ska fylla följande operativa syften:

- (a) Inrätta och på unionsnivå samordna och driva en integrerad superdator- och datainfrastruktur i exaskala⁷⁶ i unionen, vilken ska vara av världsklass och vara tillgänglig på icke-kommersiell grund för offentliga och privata användare och för offentligt finansierade forskningssyften.
- (b) Införa användarfärdig/operativ teknik som tagits fram genom forskning och innovation för att bygga upp ett integrerat ekosystem av högpresterande datorsystem i unionen, som omfattar alla delar av den vetenskapliga och industriella värdekedjan, inklusive hårdvara, programvara, tillämpningar, tjänster, sammankoppling och digitala färdigheter.
- (c) Inrätta och driva en infrastruktur i post-exaskala⁷⁷, inklusive integrering med kvantdatorteknik och utveckling av nya forskningsinfrastrukturer för datorvetenskap.

⁷⁶ Triljontals flyttalsoperationer per sekund.

⁷⁷ Tusen gånger snabbare än exaskala.

Artikel 5

Artificiell intelligens.

Finansiering från unionen inom särskilt mål 2, artificiell intelligens, ska fylla följande operativa syften:

- (a) Bygga upp och stärka kärnkapaciteten för artificiell intelligens i unionen, inklusive dataresurser och algoritmbibliotek i enlighet med dataskyddslagstiftningen.
- (b) Göra denna kapacitet tillgänglig för alla företag och offentliga förvaltningar.
- (c) Stärka och bygga upp nätverk mellan befintliga test- och experimentanläggningar för artificiell intelligens i medlemsstaterna.

Artikel 6

Cybersäkerhet och förtroende.

Finansiering från unionen inom särskilt mål 3, cybersäkerhet och förtroende, ska fylla följande operativa syften:

- (a) Tillsammans med medlemsstaterna stödja upphandlingen av avancerade utrustningar, verktyg och datainfrastrukturer för cybersäkerhet, i full enlighet med dataskyddslagstiftningen.
- (b) Stödja bästa användning av europeiska kunskaper, kapaciteter och färdigheter på cybersäkerhetsområdet.
- (c) Säkerställa ett brett införande av de senaste cybersäkerhetslösningarna i hela ekonomin.
- (d) Stärka kapaciteten i medlemsstaterna och den privata sektorn för att hjälpa dem uppfylla kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1148 av den 6 juli 2016 om åtgärder för en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverks- och informationssystem i hela unionen⁷⁸.

Artikel 7

Avancerade digitala färdigheter.

Finansiering från unionen inom särskilt mål 4, avancerade digitala färdigheter, ska stödja utvecklingen av avancerade digitala färdigheter inom områden som omfattas av detta program och därigenom bidra till att öka Europas kompetensreserv, främja ökad professionalism, i synnerhet när det gäller högpresterande datorsystem, analys av stordata, cybersäkerhet, teknik för distribuerade liggare, robotteknik och artificiell intelligens. Finansieringen ska fylla följande operativa syften:

- (a) Stödja utformningen och tillhandahållandet av långsiktiga utbildningar och kurser för studenter, it-personal och arbetskraften i allmänhet.
- (b) Stödja utformningen och tillhandahållandet av kortare utbildningar och kurser för företagare, företagsledare från småföretag och arbetskraften i allmänhet.

⁷⁸

EUT L 194, 19.7.2016, s. 1.

- (c) Stödja arbetsplatsanknuten utbildning och praktikplatser för studenter, unga företagare och högskoleutbildade.

Artikel 8

Införande, bästa användning av digital kapacitet och interoperabilitet.

Finansiering från unionen inom särskilt mål 5, införande, bästa användning av digital kapacitet och interoperabilitet, ska fylla följande operativa syften:

- (a) Säkerställa att den offentliga sektorn och områden av allmänt intresse, såsom vård och omsorg, utbildning, rättsväsende, transport, energi, miljö och kulturella och kreativa sektorer, kan införa och få tillgång till den senaste digitala tekniken, i synnerhet högpresterande datorsystem, artificiell intelligens och cybersäkerhet.
- (b) Inrätta, driva och underhålla transeuropeiska interoperabla infrastrukturer för digitala tjänster (inklusive tillhörande tjänster) som ett komplement till nationella och regionala åtgärder.
- (c) Främja utveckling, uppdatering och användning av lösningar och ramar hos europeiska offentliga förvaltningar, företag och medborgare, inklusive vidareutnyttjande av interoperabilitetslösningar och interoperabilitetsramar.
- (d) Erbjuder offentliga förvaltningar tillgång till testning och pilotprojekt avseende digital teknik, inklusive gränsöverskridande användning av sådan.
- (e) Främja genomslag för avancerad digital teknik och näraliggande teknik, i synnerhet högpresterande datorsystem, artificiell intelligens, cybersäkerhet och framtida och ny teknik, hos unionens näringsliv, i synnerhet små och medelstora företag.
- (f) Stödja utformning, testning, genomförande och användning av interoperabla digitala lösningar för offentliga tjänster på EU-nivå, som levereras genom en databaserad återanvändbar plattform för lösningar, för att främja innovation och fastställa gemensamma ramar för att frigöra hela potentialen i de offentliga förvaltningarnas tjänster för europeiska medborgare och företag.
- (g) Säkerställa en kontinuerlig kapacitet på unionsnivå för att iakttä, analysera och anpassa sig till föränderliga digitala trender, samt dela och integrera bästa praxis.
- (h) Stödja samarbete för att skapa ett europeiskt ekosystem av tillförlitliga infrastrukturer med användning av distribuerade liggare och tillämpningar, inklusive stöd till interoperabilitet och standardisering och främjande av införandet av gränsöverskridande tillämpningar i EU.
- (i) Bygga upp och stärka nätverket av digitala innovationsknutpunkter.

Artikel 9

Budget

1. Finansieringsramen för genomförandet av programmet för perioden 2021–2027 ska vara 9 194 000 000 EUR i löpande priser.
2. Den vägledande fördelningen av det angivna beloppet ska vara följande:
 - (a) Upp till 2 698 240 000 EUR för särskilt mål 1, högpresterande datorsystem.

- (b) Upp till 2 498 369 000 EUR för särskilt mål 2, artificiell intelligens.
 - (c) Upp till 1 998 696 000 EUR för särskilt mål 3, cybersäkerhet och förtroende.
 - (d) Upp till 699 543 000 EUR för särskilt mål 4, avancerade digitala färdigheter.
 - (e) Upp till 1 299 152 000 EUR för särskilt mål 5, införande, bästa användning av digital kapacitet och interoperabilitet.
3. Det belopp som avses i punkt 1 får användas för tekniskt och administrativt bistånd för genomförandet av programmet, såsom förberedelser, övervakning, kontroll, revision och utvärdering, inklusive centrala informationstekniska system.
 4. Om den åtgärd som ett budgetmässigt åtagande ska täcka sträcker sig över mer än ett budgetår får åtagandet delas upp i årliga delåtaganden.
 5. Medel som tilldelas medlemsstaterna inom ramen för delad förvaltning får på deras begäran överföras till programmet. Kommissionen ska förvalta dessa medel direkt i enlighet med artikel 62.1 a i budgetförordningen eller indirekt i enlighet med led c i den artikeln. Om möjligt ska dessa resurser användas till förmån för den berörda medlemsstaten.
 6. Utan att det påverkar tillämpningen av budgetförordningen kan utgifter för åtgärder till följd av projekt som ingår i det första arbetsprogrammet vara stödberättigande från och med den 1 januari 2021.

Artikel 10

Tredjeländer som är associerade till programmet

Programmet ska vara öppet för följande:

1. Medlemmar av Europeiska frihandelssammanslutningen (Efta) som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), i enlighet med villkoren i EES-avtalet.
2. Anslutande länder, kandidatländer och potentiella kandidater i enlighet med de allmänna principer och villkor som fastställs för dessa länders deltagande i unionens program i enlighet med ramavtal och associeringsrådsbeslut för respektive land, eller liknande avtal, och i enlighet med de särskilda villkor som finns i avtal mellan unionen och dessa länder.
3. Länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken, i enlighet med de allmänna principer och villkor och bestämmelser som fastställs för dessa länders deltagande i unionens program i enlighet med ramavtal och associeringsrådsbeslut för respektive land, eller liknande avtal, och i enlighet med de särskilda villkor som fastställs i avtal mellan unionen och dessa länder.
4. Tredjeländer, i enlighet med de villkor som fastställs i särskilda avtal som omfattar tredjeländernas deltagande i unionens program, under förutsättning att avtalet
 - säkerställer en rättvis balans vad gäller bidrag från och förmåner till det tredjeland som deltar i unionsprogrammen,
 - fastställer villkoren för deltagande i programmen, inklusive beräkningen av finansiella bidrag till enskilda program och deras administrativa kostnader; dessa bidrag ska utgöra inkomster avsatta för särskilda ändamål i enlighet med artikel [21.5] i [den nya budgetförordningen],

- inte ger tredjelandet beslutsbefogenhet över programmet, och
- garanterar unionens rätt att säkerställa sund ekonomisk förvaltning och skydda sina ekonomiska intressen.

Artikel 11

Internationellt samarbete

1. Unionen får samarbeta med tredjeländer som nämns i artikel 10, med andra tredjeländer och med internationella organisationer eller organ som är etablerade i dessa länder, i synnerhet inom ramen för Medelhavspartnerskapet och det östliga partnerskapet och med grannländer, i synnerhet länder på västra Balkan och i Svartahavsområdet. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel [19], ska de därmed sammanhängande kostnaderna inte täckas av programmet.
2. Samarbete med tredjeländer och organisationer enligt punkt 1 under särskilt mål 3, cybersäkerhet och förtroende, ska omfattas av artikel [12].

Artikel 12

Säkerhet

3. Åtgärder som genomförs inom programmet ska vara förenliga med gällande säkerhetsbestämmelser och i synnerhet skyddet av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter mot otillåtet röjande, inbegripet överensstämmelse med tillämplig nationell lagstiftning och unionslagstiftning. När verksamhet äger rum utanför unionen måste, vid sidan uppfyllandet av ovannämnda krav, ett säkerhetsavtal ha ingåtts mellan unionen och det tredjeland där verksamheten äger rum.
4. I tillämpliga fall ska förslag och anbud innehålla en säkerhetssjälvbedömning med en beskrivning av eventuella säkerhetsproblem och hur de ska åtgärdas för att uppfylla kraven i relevant nationell lagstiftning och unionslagstiftning.
5. Kommissionen eller finansieringsorganet ska vid behov utföra en säkerhetsgranskning av förslag som väcker säkerhetsfrågor.
6. I tillämpliga fall ska åtgärderna vara förenliga med beslut (EU, Euratom) 2015/444/EG⁷⁹ och dess tillämpningsföreskrifter.
7. Arbetsprogrammet får också föreskriva att rättsliga enheter som är etablerade i associerade länder, och rättsliga enheter som är etablerade i EU men kontrolleras från tredjeländer, inte har rätt att delta i en del eller samtliga åtgärder inom ramen för särskilt mål 3 av säkerhetsskäl. I sådana fall ska ansökningsomgångarna och anbudsinfordringarna begränsas till enheter som är etablerade eller bedöms vara etablerade i medlemsstater och som kontrolleras av medlemsstater och/eller medborgare i medlemsstater.

⁷⁹

Kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/444 av den 13 mars 2015 om säkerhetsbestämmelser för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter (EUT L 72, 17.3.2015, s. 53).

Artikel 13

Synergieffekter med andra unionsprogram

1. Programmet är avsett att genomföras på ett sätt som främjar synergier, såsom beskrivs vidare i bilaga III, med andra program för unionsfinansiering, i synnerhet genom arrangemang för kompletterande finansiering från EU-program där mål och förvaltningsformer så tillåter; antingen i följd, omväxlande, eller genom en kombination av medel inklusive gemensam finansiering av åtgärder.
2. Ändamålsenliga mekanismer ska upprättas för samordningen mellan berörda myndigheter och ändamålsenliga övervakningsverktyg ska inrättas för att systematiskt säkerställa synergier mellan programmet och andra relevanta EU-finansieringsinstrument. Arrangemangen ska bidra till att motverka överlappning och maximera effekterna av utgifterna.

Artikel 14

Genomförande av och former för finansiering

1. Programmet ska genomföras genom direkt förvaltning i enlighet med budgetförordningen eller indirekt förvaltning inom ramen för sådana organ som avses i artiklarna 62.1 c och 58.1 c i budgetförordningen, i synnerhet för särskilda mål 1 och 3. Finansieringsorgan får endast avvika från de bestämmelser om deltagande och spridning som fastställs i denna förordning om detta föreskrivs i den grundläggande akt som inrättar det berörda finansieringsorganet och/eller anförtror detta uppgifter som avser budgetgenomförande eller, när det gäller finansieringsorgan enligt artikel 62.1 c led ii, iii eller v i budgetförordningen, om det föreskrivs i bidragsavtalet och det krävs mot bakgrund av finansieringsorganets särskilda operativa behov eller typen av åtgärd.
2. Programmet får tillhandahålla finansiering i alla former som anges i budgetförordningen, i synnerhet upphandling men även bidrag och priser. Det får också tillhandahålla finansiering i form av finansieringsinstrument inom ramen för blandfinansieringsinsatser.
3. Bidrag till en gemensam försäkringsmekanism får täcka den risk som är förenad med krav på återbetalning av belopp från mottagare och ska anses vara en tillräcklig garanti inom ramen för budgetförordningen. Bestämmelserna som fastslås i [artikel X i] förordning XXX [den förordning som ersätter förordningen om garantifonden] ska gälla.

Artikel 15

Europeiska partnerskap

Delar av programmet får genomföras genom europeiska partnerskap. Detta får i synnerhet innefatta bidrag till befintliga eller nya offentlig-privata partnerskap i form av gemensamma företag inrättade i enlighet med artikel 187 i EUF-fördraget. På dessa bidrag ska bestämmelserna om europeiska partnerskap enligt [förordningen om Horisont Europa, hänvisning ska införas] tillämpas.

Artikel 16

Digitala innovationsknutpunkter

1. Under det första året av genomförandet av programmet ska ett inledande nätverk av digitala innovationsknutpunkter inrättas.
2. För inrättandet av det nätverk som anges i punkt 1 ska varje medlemsstat utse kandidatenheter genom ett öppet och konkurrensbaserat förfarande, baserat på följande kriterier:
 - (a) Lämpliga kompetenser för de digitala innovationsknutpunkternas funktioner.
 - (b) Lämplig ledningskapacitet, personal och infrastruktur.
 - (c) Operativa och rättsliga resurser för att tillämpa de administrativa, avtalsenliga och finansiella förvaltningsregler som fastställts på unionsnivå.
 - (d) Tillräckliga finansiella garantier, helst utfärdade av en offentlig myndighet, motsvarande nivån på de unionsmedel som kontoret ska förvalta.
3. Kommissionen ska anta ett beslut om urvalet av enheter som ska utgöra det inledande nätverket. Dessa enheter ska väljas av kommissionen bland kandidatenheter som utses av medlemsstaterna baserat på de kriterier som avses i punkt 2 och dessutom följande kriterier:
 - (a) Tillgänglig budget för finansiering av det inledande nätverket.
 - (b) Behovet av att säkerställa att det inledande nätverket täcker behoven för näringslivet och områden av allmänt intresse och har en bred och balanserad geografisk täckning.
4. Ytterligare digitala innovationsknutpunkter ska väljas ut genom ett öppet och konkurrensbaserat förfarande, på ett sätt som säkerställer bredast tänkbara geografiska täckning i Europa. Antalet enheter i nätverket ska stå i proportion till befolkningen till i en medlemsstat och det ska finnas minst en digital innovationsknutpunkt i varje medlemsstat. För att beakta de särskilda problemen i EU:s yttersta randområden får särskilda enheter utses för att täcka deras behov.
5. De digitala innovationsknutpunkterna får ta emot medel i form av bidrag.
6. De digitala innovationsknutpunkter som erhåller medel ska delta i genomförandet av programmet och göra följande:
 - (a) Tillhandahålla tjänster avseende digital omvandling – inklusive test- och experimentanläggningar – riktade mot små och medelstora företag och midcap-företag, även inom sektorer med långsamt genomslag för digital och tillhörande teknik.
 - (b) Överföra expertis och kunnande mellan regioner, i synnerhet genom att skapa nätverk mellan små och medelstora företag och midcap-företag som är etablerade i en region och de digitala innovationsnätverk etablerade i andra regioner som är mest lämpade för att tillhandahålla relevanta tjänster.
 - (c) Erbjuder tematiska tjänster, inklusive tjänster som rör artificiell intelligens, högpresterande datorsystem och cybersäkerhet och förtroende åt förvaltningar, den offentliga sektorns organisationer, små och medelstora företag och midcap-företag. Enskilda digitala innovationsknutpunkter får specialisera sig på vissa

tematiska tjänster och måste inte tillhandahålla alla tematiska tjänster som anges i detta stycke.

- (d) Tillhandahålla ekonomiskt stöd till tredje parter, inom ramen för särskilt mål 4, avancerade digitala färdigheter.

KAPITEL II

STÖDBERÄTTIGANDE

Artikel 17

Stödberättigande åtgärder

1. Endast åtgärder som bidrar till de mål som avses i artikel [3] och artiklarna [4]–[8] ska berättiga till finansiering.
2. Kriterierna för stödberättigande ska fastställas i arbetsprogrammen.

Artikel 18

Stödberättigade enheter

1. Utöver de kriterier som anges i artikel 197 i budgetförordningen ska de kriterier för stödberättigande som anges i punkterna 2–4 tillämpas:
2. Följande enheter ska vara stödberättigade:
 - (a) Rättsliga enheter etablerade i
 - i) en medlemsstat eller ett utomeuropeiskt land eller territorium som är knutet till den, och
 - ii) ett tredjeland som är associerat till programmet.
 - (b) Rättsliga enheter som inrättats i enlighet med unionsrätten eller internationella organisationer.
3. Rättsliga enheter som är etablerade i ett tredjeland som inte är ett associerat till programmet får i undantagsfall delta i specifika åtgärder när det är nödvändigt för att uppnå programmets syften.
4. Fysiska personer ska inte vara stödberättigade, förutom när det gäller bidrag inom ramen för särskilt mål 4, avancerade digitala färdigheter.
5. Arbetsprogrammet får föreskriva att deltagandet begränsas till stödmottagare som är etablerade endast i medlemsstater, eller till stödmottagare som är etablerade i medlemsstater och angivna associerade länder eller tredjeländer, av säkerhetsskäl eller när det gäller åtgärder som är direkt kopplade till EU:s strategiska oberoende.
6. Rättsliga enheter som är etablerade i ett tredjeland som inte är associerat till programmet ska i princip bära kostnaderna för sitt deltagande.

KAPITEL III

BIDRAG

Artikel 19

Bidrag

Bidrag inom programmet ska tilldelas och förvaltas i enlighet med avdelning VIII i budgetförordningen.

Artikel 20

Tilldelningskriterier

1. Tilldelningskriterierna ska definieras i arbetsprogrammen och i ansökningsomgångarna, med beaktande av minst följande aspekter:
 - (a) Åtgärdens projektutvecklingsstatus.
 - (b) Den föreslagna genomförandeplanens sundhet.
 - (c) Unionsstödet stimulerande effekt på offentliga och privata investeringar, i förekommande fall.
 - (d) Behovet av att undanröja finansiella hinder, såsom brist på marknadsfinansiering.
 - (e) I förekommande fall, ekonomiska, sociala, klimatomässiga och miljömässiga konsekvenser samt tillgänglighet.
 - (f) I förekommande fall, den transeuropeiska dimensionen.
 - (g) I förekommande fall, en balanserad geografisk spridning i unionen, inklusive de yttersta randområdena.
 - (h) I förekommande fall, förekomsten av en långsiktig hållbarhetsplan.

KAPITEL IV

BLANDFINANSIERINGSINSATSER OCH ANNAN KOMBINERAD FINANSIERING

Artikel 21

Blandfinansieringsinsatser

Blandfinansieringsinsatser som beslutas inom ramen för detta program ska genomföras i enlighet med [förordningen om InvestEU] och avdelning X i budgetförordningen.

Artikel 22

Kumulativ, kompletterande och kombinerad finansiering

1. En åtgärd som har fått bidrag från något annat unionsprogram får också erhålla bidrag från programmet, under förutsättning att bidragen inte täcker samma kostnader. Bestämmelserna för varje bidragande unionsprogram ska tillämpas för dess respektive bidrag till åtgärden. Den kumulativa finansieringen får inte överstiga de totala stödberättigande kostnaderna för åtgärden och stödet från de olika unionsprogrammen får beräknas proportionellt i enlighet med de dokument som anger villkoren för stödet.
2. Åtgärder som certifierats med en spetskompetensstämpel, eller som uppfyller följande kumulativa, jämförande villkor, nämligen att
 - (a) de har bedömts i en ansökningsomgång enligt programmet,
 - (b) de uppfyller minimikvalitetskraven i den ansökningsomgången, och
 - (c) de kan inte finansieras i den ansökningsomgången på grund av begränsningar i fråga om budgetmedel,får erhålla stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden+ eller Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, i enlighet med artikel [67.5] i förordning (EU) XX [förordningen om gemensamma bestämmelser] och artikel [8] i förordning (EU) XX [finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken], förutsatt att åtgärderna är förenliga med målen för programmet i fråga. Bestämmelserna för den fond som ger stöd ska tillämpas.

KAPITEL V

PROGRAMPLANERING, ÖVERVAKNING, UTVÄRDERING, KONTROLLER

Artikel 23

Arbetsprogram

1. Programmet ska genomföras genom arbetsprogram enligt artikel 110 i budgetförordningen.
2. Dessa arbetsprogram ska antas som fleråriga arbetsprogram för programmet som helhet. Om motiverat mot bakgrund av särskilda genomförandebehov får de också antas som årliga arbetsprogram som omfattar ett eller flera särskilda mål.
3. Det första fleråriga arbetsprogrammet ska fokusera på åtgärder som anges i bilagan och ska säkerställa att de åtgärder som därmed stöds inte tränger ut privat finansiering. Därefter får arbetsprogrammen innefatta åtgärder som inte anges i bilagan om dessa är förenliga med denna förordnings syften enligt artiklarna [4–8].
4. I tillämpliga fall ska det totala belopp som reserveras för blandfinansieringsinsatser fastställas i arbetsprogrammen.

Artikel 24

Övervakning och rapportering

1. I bilaga II anges indikatorer för att övervaka programgenomförandet och programmets framsteg mot uppnåendet av de allmänna och särskilda målen enligt artikel 3.
2. För att säkerställa en effektiv bedömning av programmets framsteg i riktning mot uppnåendet av dess mål, ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter, i enlighet med artikel 27, för att ändra bilaga II för att se över eller komplettera indikatorerna vid behov och för att komplettera denna förordning med bestämmelser om inrättandet av en ram för övervakning och utvärdering.
3. Systemet för prestationsrapportering ska säkerställa att insamlingen av data för övervakning av programmets genomförande och resultat utförs på ett ändamålsenligt, resurseffektivt och rättidigt sätt. För detta ändamål ska proportionella rapporteringskrav ställas på mottagarna av unionens medel och medlemsstaterna.
4. Officiell EU-statistik, såsom regelbundna statistiska IKT-undersökningar, ska användas maximalt. Nationella statistikbyråer ska rådfrågas om, och tillsammans med Eurostat delta i, det inledande utarbetandet och den därpå följande utvecklingen av statistiska indikatorer för övervakningen och genomförandet av programmet och för de framsteg som gjorts i förhållande till den digitala omvandlingen.

Artikel 25

Utvärdering

1. Utvärderingar ska utföras i rätt tid för att kunna användas i beslutsprocessen.
2. En halvtidsutvärdering av programmet ska göras när det föreligger tillräcklig information om genomförandet av programmet, dock senast fyra år efter det att programmet började genomföras.
3. Vid slutet av programmets genomförande, dock senast fyra år efter utgången av den period som anges i artikel [1], ska kommissionen göra en slututvärdering av programmet.
4. Rapporteringssystemet för utvärderingar ska säkerställa att insamlingen av data för programutvärderingar utförs på ett ändamålsenligt, resurseffektivt och rättidigt sätt och på rätt detaljnivå av mottagarna av unionsmedel.
5. Kommissionen ska överlämna slutsatserna från dessa utvärderingar tillsammans med sina egna kommentarer till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.

Artikel 26

Revision

1. Revisioner av unionens medel som utförs av personer eller enheter, inbegripet andra än de som görs på uppdrag av unionens institutioner eller organ, ska ligga till grund för den övergripande försäkran i enlighet med artikel 127 i budgetförordningen.

2. Kontrollsystemet ska säkerställa en lämplig balans mellan förtroende och kontroll, och beakta administrativa och andra kostnader för kontroller på alla nivåer.
3. Utgiftsrevisioner ska genomföras på ett konsekvent sätt, i enlighet med principerna om ekonomi, effektivitet och ändamålsenlighet.
4. Som ett led i kontrollsystemet får revisionsstrategin baseras på en finansiell revision av ett representativt urval av utgifter. Detta representativa urval ska kompletteras med ett urval som grundas på en bedömning av de risker som är förknippade med utgifterna.
5. Åtgärder som får kumulativ finansiering från olika EU-program ska granskas endast en gång, varvid alla berörda program och deras respektive tillämpliga bestämmelser ska beaktas.

Artikel 27

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 24 ska ges till kommissionen till och med den 31 december 2028.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 24 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning* eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artikel 24 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 28

Skydd av unionens ekonomiska intressen

När ett tredjeland deltar i programmet genom ett beslut enligt ett internationellt avtal eller något annat rättsligt instrument ska tredjelandet bevilja de rättigheter och den tillgång som krävs för att den behöriga utanordnaren, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och Europeiska revisionsrätten ska kunna utöva sina respektive befogenheter på ett

heltäckande sätt. När det gäller Olaf ska dessa rättigheter innefatta rätten att utföra de utredningar, däribland kontroller på plats och inspektioner, som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf).

KAPITEL VI

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 29

Information, kommunikation, reklam, stöd till politiken och spridning

1. Mottagarna av unionsfinansiering ska framhålla unionsfinansieringens ursprung och säkerställa dess synlighet (i synnerhet när den främjar åtgärderna och deras resultat) genom att tillhandahålla enhetlig, verkningsfull och proportionell riktad information till olika målgrupper, däribland medierna och allmänheten.
2. Kommissionen ska vidta informations- och kommunikationsåtgärder avseende programmet och dess åtgärder och resultat. Medel som tilldelats programmet ska också bidra till den gemensamma kommunikationen av unionens politiska prioriteringar, i den mån de har anknytning till de mål som avses i artikel [3].
3. Programmet ska tillhandahålla stöd för utveckling av politiken, utåtriktad verksamhet, medvetandehöjande och spridning av åtgärder samt främja samarbete och utbyte av erfarenheter på de områden som anges i artiklarna 4–8.

Artikel 30

Upphävande

1. Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/2240 av den 25 november 2015 om inrättandet av ett program för lösningar för interoperabilitet och gemensamma ramar för europeiska offentliga förvaltningar, företag och medborgare (ISA2-programmet) för modernisering av den offentliga sektorn ska upphöra att gälla med verkan från och med den 1 januari 2021.

Artikel 31

Övergångsbestämmelser

1. Denna förordning ska inte påverka fortsatt genomförande eller ändringar av de berörda åtgärderna fram till dess att de har avslutats, enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 283/2014⁸⁰ och beslut (EU) 2015/2240⁸¹, som ska fortsätta att tillämpas för de berörda åtgärderna fram till dess att de avslutas.

⁸⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 283/2014 av den 11 mars 2014 om riktlinjer för transeuropeiska nät på området för telekommunikationsinfrastruktur och om upphävande av beslut nr 1336/97/EG (EUT L 86, 21.3.2014, s. 14).

2. Finansieringsramen för programmet får också omfatta de utgifter för tekniskt och administrativt stöd som är nödvändiga för övergången mellan programmet och de åtgärder som antagits enligt förordning (EU) nr 283/2014 och beslut (EU) nr 2015/2240⁸².
3. Vid behov får anslag föras in i budgeten efter 2027 för att täcka de kostnader som föreskrivs i artikel [9.4], i syfte att möjliggöra förvaltning av åtgärder som inte slutförts den 31 december 2027.

Artikel 32

Ikraftträdande

4. Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande Ordförande

På rådets vägnar

⁸¹ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/2240 av den 25 november 2015 inrättandet av ett program för interoperabilitetslösningar för europeiska offentliga förvaltningar, företag och medborgare (ISA2-programmet) för modernisering av den offentliga sektorn,

⁸² Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/2240 av den 25 november 2015 inrättandet av ett program för interoperabilitetslösningar för europeiska offentliga förvaltningar, företag och medborgare (ISA2-programmet) för modernisering av den offentliga sektorn,

Finansieringsöversikt för rättsakter

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

- 1.1. Förslagets eller initiativets beteckning
- 1.2. Berörda politikområden (*programkluster*)
- 1.3. Typ av förslag eller initiativ
- 1.4. Motivering till förslaget eller initiativet
- 1.5. Tid under vilken åtgärden kommer att pågå respektive påverka resursanvändningen
- 1.6. Planerad metod för genomförandet

2. FÖRVALTNING

- 2.1. Bestämmelser om uppföljning och rapportering
- 2.2. Administrations- och kontrollsystem
- 2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oegentligheter/oriktigheter

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

- 3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel
- 3.2. Beräknad inverkan på utgifterna
 - 3.2.1. *Sammanfattning av den beräknade inverkan på utgifterna*
 - 3.2.2. *Beräknad inverkan på anslag av administrativ natur*
 - 3.2.3. *Bidrag från tredje part*
- 3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1. Förslagens eller initiativets beteckning

Förordning om inrättande av programmet för ett digitalt Europa

1.2. Berörda politikområden (*programkluster*)

Europeiska strategiska investeringar

1.3. Förslaget eller initiativet avser

☒ en ny åtgärd

☐ en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd⁸³

☐ en förlängning av en befintlig åtgärd

☒ en sammanslagning eller omdirigering av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

1.4. Motivering till förslaget eller initiativet

1.4.1. *Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet*

Målet är att programmet ska bli operativt direkt från start 2021.

I fråga om programmets genomförandemodell föreslås att både direkt och indirekt förvaltning ska användas.

När det gäller direkt förvaltning planeras de första ansökningsomgångarna till slutet av 2020. Eventuell delegering till ett genomförandeorgan kommer att bero på resultatet av en kostnads-nyttoanalys och tillhörande beslut som ska fattas.

1.4.2. *Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med "mervärdet av en åtgärd på unionsnivå" i denna punkt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.*

Det föreslagna programmet för ett digitalt Europa omfattar områden där EU-investeringar har ett tydligt mervärde utifrån följande tre kriterier:

- Områden där det krävs så stora investeringar att ingen medlemsstat klarar det på egen hand i rätt tid.

- Området där det finns ett behov av att lägga samman resurser (datorkraft, dataexpertis) som är utspridd i hela Europa.

- Områden där det är viktigt med interoperabilitet

En vägledande princip för förslaget är mervärdet av åtgärder på EU-nivå. Det finns i dag en tydlig politisk vilja att tillsammans lösa sådant som tidigare sågs som

⁸³

I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

huvudsakligen nationella problem. EU har därför en unik position för att planera, gemensamt finansiera och samordna åtgärder i en skala som är anpassad till dessa utmaningar och säkerställa att medborgare och företag i hela Europa får del av alla den nya digitala teknikens fördelar. Multilaterala samordnade åtgärder kan också motverka överlappningar och kapitalisera på synergier genom att koppla finansiering till ramvillkor, garantera interoperabilitet och motverka vita fläckar eller stora geografiska digitala klyftor. Eftersom det hela brådskar och det krävs investeringar i sådan stor skala finns det mycket starka argument för EU-åtgärder.

1.4.3. *Huvudsakliga erfarenheter från liknande försök eller åtgärder*

Befintliga program omfattar viktiga aspekter av den digitala omvandlingen av ekonomi och samhälle: (i) Stöd till forskning och innovation avseende teknik och tillämpningar av nästa generation, (ii) stöd till projekt för digital infrastruktur inom FSE – där erfarenheter från den nuvarande fleråriga budgetramen har visat att programmet var bäst lämpat för fysisk konnektivitet, (iii) stöd till Media-delen av programmet Kreativa Europa, och (iv) stöd till digitalt verksamhet i EU:s regioner genom ESI-fonderna. Alla dessa investeringar är viktiga och måste fortsätta inom nästa fleråriga budgetram. De räcker dock inte. Det finns i dag inte något program som gör det möjligt för EU som helhet att agera som pionjär när det gäller att förvärva digital kapacitet inom viktiga områden som främjar tillväxt, sysselsättning och hållbarhet för offentliga tjänster av hög kvalitet, dvs. avancerade datorsystem och data, cybersäkerhet och artificiell intelligens.

1.4.4. *Förenlighet med andra finansieringsformer och eventuella synergieffekter*

Programmet för ett digitalt Europa kompletterar och skapar synergier med ett antal andra instrument som föreslås i den fleråriga budgetramen från 2020, i synnerhet följande: Horisont Europa, Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE2), fonden EU Values, Programmet Kreativa Europa (inklusive Media-delen), InvestEU-fonden, Cosme, Eruf, Europeiska socialfonden+ (inklusive ungdomssysselsättningsinitiativet, Erasmus+, Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (grundläggande och avancerade digitala färdigheter), Fonden för integrerad gränsförvaltning, miljö- och klimatåtgärder (inklusive energieffektivitet) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Synergier mellan programmen kommer att göra investeringarna mer effektiva och ge medborgarna mer valuta för pengarna. De kommer att öka effekterna av digitala investeringar ute på fältet som görs på EU-nivå, samtidigt som nationella och regionala digitala investeringar bättre kommer att kunna komplettera EU-programmen.

Genom att öka de offentliga medlens genomslagskraft och effektivitet genom praktiska kopplingar mellan olika program kommer EU att hantera de digitala utmaningarna på ett mer målinriktat och enhetligt sätt; skapa fler arbetstillfällen, öka tillväxten och förbättra konkurrenskraften. Vid genomförandet av programmet kommer man att sträva efter att upprätthålla konkurrensen på den inre marknaden.

1.5. Tid under vilken åtgärden kommer att pågå respektive påverka resursanvändningen

☒ **begränsad varaktighet**

- ☒ verkan från 2021 till 2027
- ☒ budgetkonsekvenser från och med 2021 till och med 2027 för åtagandebemyndiganden och från och med 2021 till och med 2031 för betalningsbemyndiganden.

☐ **obegränsad varaktighet**

- Efter en inledande period ÅÅÅÅ–ÅÅÅÅ,
- beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

1.6. Planerad metod för genomförandet⁸⁴

☒ **Direkt förvaltning** som sköts av kommissionen

- ☒ inom dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer
- ☒ av genomförandeorgan

☐ **Delad förvaltning** med medlemsstaterna

☒ **Indirekt förvaltning** genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros

- ☐ tredjeländer eller organ som de har utsett
- ☐ internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)
- ☐ EIB och Europeiska investeringsfonden
- ☒ organ som avses i artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen
- ☐ offentligrättsliga organ
- ☐ privaträttsliga organ som anförtrots uppgifter som faller inom offentlig förvaltning och som lämnat tillräckliga ekonomiska garantier
- ☐ organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrots genomförandet av ett offentlig-privat partnerskap och som lämnat tillräckliga ekonomiska garantier
- ☐ personer som anförtrots ansvaret för genomförandet av särskilda åtgärder inom Gusp som följer av avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som anges i den grundläggande rättsakten
- *Vid fler än en metod, ange kompletterande uppgifter under "Anmärkningar".*

Anmärkningar

Programmet kommer att genomföras direkt av kommissionen och/eller av ett befintligt genomförandeorgan beroende på resultatet av en kommande kostnads-nyttoanalys, eller indirekt med lämpliga enheter eller organ enligt artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen.

⁸⁴

Närmare förklaringar av de olika metoderna för genomförande med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

Denna finansieringsöversikt för rättsakt baseras på direkt förvaltning så att en försiktig prognos kan göras.

2. FÖRVALTNING

2.1. Bestämmelser om uppföljning och rapportering

Ange intervall och andra villkor för sådana åtgärder:

Digital Economy and Society Index (Desi) upprättas som referensinstrument för att mäta digitaliseringens utveckling i EU. Desi baseras på ett antal indikatorer som tagits fram genom rigorös statistisk analys. Data kommer också att samlas in från andra källor, inklusive särskilda undersökningar.

Output- och effektindikatorer definieras för programmets huvudområden (högpresterande datorsystem, artificiell intelligens, cybersäkerhet, avancerade digitala färdigheter, uppbyggnad, bästa användning av digital kapacitet och interoperabilitet).

Återkopplingen från den årliga översynen kommer att ligga till grund för justeringar av programmets förvaltning och struktur beroende på resultatet. Befintliga indikatorer kan användas från årliga IKT-undersökningar och arbetskraftsundersökningen. Särskilda undersökningar kan också genomföras. Datainsamlingen från Desi kommer att kompletteras av information som genereras inom själva programmet.

Arrangemangen för efterhandsutvärdering kommer i möjligaste mån att baseras på kontrafaktisk teknik för utvärdering av effekter. En halvtidsutvärdering och en slututvärdering planeras och dessa ska göras på pelarnivå och programnivå.

2.2. Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1. *Motivering av den genomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås*

Förvaltningsmetoder

Programmet ska genomföras direkt i enlighet med budgetförordningen eller indirekt genom de enheter eller organ som avses i artikel 58.1 c [nya artikeln 62.1 c] i budgetförordningen. Genomförandeformerna måste säkerställa att samfinansieringen med medlemsstater uppnås på flexiblast möjliga sätt.

Finansieringsinstrument

Programmet kommer att genomföras med hjälp av en verktygslåda av tillgängliga instrument som erbjuds genom budgetförordningen, med beaktande av de konkreta behoven, behovet av maximal flexibilitet under hela programmet och kontroll över kostnadseffektiviteten, samtidigt som målen kan uppnås och marknadssnedvridning undvikas:

Till skillnad från i andra delar av världen har upphandlingsinstrument inte använts i någon större utsträckning av EU:s medlemsstater inom sådana områden som HPC eller cybersäkerhet. Med hjälp av mer gemensam upphandling från medlemsstaternas sida kan Europa dra nytta av effektivitets vinster och kompensera bristen på samordning i upphandlingssystemen. Programmet kommer att ge en kritisk massa för upphandling, vilket ger mer valuta för pengarna vid förvärv. Det kommer också att säkerställa tätare band till teknikutbudet, vilket garanterar att de nationella leverantörerna ligger kvar i framkanten av den tekniska utvecklingen.

Programmet kommer att utnyttja bidrag i enlighet med budgetförordningens bestämmelser.

Användning av finansieringsinstrument planeras i synnerhet när det gäller att uppnå målen i fråga om digitalisering av den privata sektorn och artificiell intelligens (AI). Finansieringsinstrumenten för artificiell intelligens skulle genomföras med hjälp av de budgetgarantier som ska föreslås inom ramen för InvestEU.

Programmet kommer att omfatta blandfinansiering vilket gör bl.a. gör det möjligt att tillhandahålla medel i kombination med finansieringsinstrument.

Kontrollstrategi

Kontrollstrategierna kommer att ta hänsyn till de risker som är förbundna med respektive genomförandemekanism och finansieringsverktyg.

De planerade upphandlingsavtalen för innovation kommer att omfatta särskilt höga belopp, som kräver en särskild kontrollstrategi.

Kontrollstrategin för bidrag kommer att upprättas i enlighet med detta och ska fokusera på tre huvudetapper i bidragsgenomförandet, i enlighet med budgetförordningen.

- Anordnande av ansökningsomgångar och urval av förslag som passar in i programmets syften.
- Operativa kontroller, övervakning och efterhandskontroller som omfattar projektgenomförande, offentlig upphandling, förskottsfinansiering, mellanliggande betalningar och slutbetalningar och förvaltning av garantier,
- Efterhandskontroll av projekt och betalningar.

Denna kontrollstrategi väntas ge prestationsresultat i linje med de siffror som iaktogs för den första omgången av programmet.

- ~100 % av åtagandebemyndigandena och betalningsbemyndigandena genomfördes.
- ~100 % av stödmottagarna informerades i tid, och över 95 % av bidragsavtalen undertecknades i tid.
- ~100 % av betalningarna gjordes i tid.
- Kvarstående felfrekvens (RER) var strax under väsentlighetströskeln på 2 %.

2.2.2. *Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna*

Följande risker har identifierats:

- Förseningar vid upprättandet av särskilda genomförandestrukturer.
- Förseningar vid genomförandet av projekten.
- Eventuella misstag eller bristfällig förvaltning eller felanvändning av EU-medel.

För genomförandet av programmet kommer företrädesvis bidragsgenomförandeverktyg som är förknippade med mindre felbenägenhet att användas.

De viktigaste kontrollfunktioner som planeras för programmet ska fokusera på politikens syften och samtidigt ta hänsyn till de interna kontrollmålen (laglighet och korrekthet, effektiv kontroll och kostnadseffektivitet). De ska säkerställa alla aktörers deltagande, lämplig budgetflexibilitet och konsekventa förhands- och efterhandskontroller och får riskdifferentieras.

Kontrollerna ska stödjas genom en årlig riskbedömning nedifrån och upp, en systematisk bedömning av kontrollramen och en ändamålsenlig rapportering av avvikelser (registrering av undantag och bristande överensstämmelse) samt genom korrigerande åtgärder som vidtas i samband med rekommendationer utfärdade av tjänsten för internrevision, Europeiska revisionsrätten och den myndighet som beviljar ansvarsfrihet.

2.2.3. *Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)*

Kostnaden för och nyttan med kontroller

Totalkostnaden för kontrollerna, inklusive kostnaderna för kommissionen, genomförandeorganet och andra enheter som genomför programmet beräknas till under 3,55 % av betalningsbemyndigandena för verksamheten på programnivå.

Baserat på antagandet att programmet helt skulle förvaltas av kommissionen utan stöd från ett genomförandeorgan eller annan genomförandeenhet skulle kostnaderna för kontrollen bli avsevärt högre och uppgå till omkring 7,7 % av betalningsbemyndigandena på programnivå.

Kontrollerna ska syfta till att säkerställa att kommissionens tillsyn över genomförandeenheterna fungerar smidigt och är ändamålsenliga och till att säkerställa den nödvändiga graden av säkerhet på kommissionsnivå.

Kontrollerna har följande fördelar:

- Man undviker att satsa på svagare eller bristfälliga förslag.
- Man optimerar planeringen och användningen av EU-medel, för att säkra EUMervärdet.
- Man säkerställer kvaliteten på bidragsavtalen, undviker misstag i identifieringen av rättsliga enheter, säkerställer en korrekt beräkning av EU-anslagen och vidtar de åtgärder som är nödvändiga för att bidragssystemet ska fungera på ett korrekt sätt.
- Man upptäcker ej stödberättigande kostnader i betalningsskedet.
- Man upptäcker fel som påverkar verksamhetens laglighet och korrekthet i revisionsskedet.

Dessutom kommer en förhandsbedömning av riskerna att göras och lågriskmekanismer, som enhetsbelopp, standardkostnader och/eller standardiserade projektmallar kommer att användas.

Uppskattad felnivå

Syftet är att hålla den kvarstående felfrekvensen under tröskeln på 2 % för hela programmet och samtidigt minska kontrollbördan för stödmottagarna för att uppnå rätt balans mellan målet avseende laglighet och korrekthet och övriga mål, såsom programmets attraktionskraft för i synnerhet små och medelstora företag och kostnaden för kontrollerna.

2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oegentligheter/oriktigheter

Beskriv förebyggande åtgärder (befintliga eller planerade), t.ex. från strategi för bedrägeribekämpning.

GD Connect leder genomförandet av programmet för ett digitalt Europa och dess budget fastställs för att bekämpa bedrägerier på alla stadier av förfarandet för förvaltning av bidrag. Generaldirektoratet har utvecklat och tillämpar en heltäckande strategi för bedrägeribekämpning som omfattar alla viktiga affärsverksamheter och bedrägeririsker som identifierats. Detta innefattar en ökad användning av underrättelseverksamhet med hjälp av avancerade it-verktyg (särskilt inom förvaltningen av bidrag) och kontinuerlig utbildning av och information till personalen.

Generaldirektoratets nuvarande strategi för bedrägeribekämpning, som omfattar bidragsförvaltning, kontraktsförvaltning/upphandling och indirekt förvaltning/tillsyn över tredje parter (organ, gemensamma företag) och vissa aspekter av etik och agerande, kommer att uppdateras efter ändringen av kommissionens strategi för bedrägeribekämpning 2018. Ändringen kommer också att omfatta eventuella särskilda risker som behöver beaktas för programmet för ett digitalt Europa.

De föreslagna kontrollåtgärderna syftar generellt till en positiv inverkan på kampen mot bedrägerier. Det bör också understrykas att väldigt få bedrägerier har uppdagats i samband med jämförbara program inom kommissionen, i förhållande till de totala utgifterna, men GD Connect som ansvarar för genomförandet av detta program har ändå en fast vilja att bekämpa sådana.

Lagstiftningen kommer att säkerställa viktiga kontroller, såsom revisioner och/eller kontroller på plats, kan utföras av kommissionens avdelningar, inklusive Olaf, med hjälp av de standardbestämmelser som Olaf har rekommenderat.

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

3.1. Rubriker i den fleråriga budgetramen och föreslagna nya budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetrubrik	Typ av utgifter	Bidrag			
	Nummer Rubrik ... Inre marknaden, innovation och digitalisering	Diff./Icke-diff. ⁸⁵	från Eftaländer ⁸⁶	från kandidatländer ⁸⁷	från tredje-länder	enligt artikel 21.2 b i budgetförordningen
	02.06 – Programmet för ett digitalt Europa	Icke-differentierade	JA	JA (om angivet i det årliga arbetsprogrammet)	JA, med begränsning till viss del av programmet	NEJ
	02.01.04 Administrativa utgifter	Differentierade				
	02.06.01 Cybersäkerhet	Differentierade				
	02.06.02 HPC	Differentierade				
	02.06.03 Artificiell intelligens	Differentierade				
	02.06.04 Färdigheter	Differentierade				
	02.06.05 Införande	Differentierade				
	02.06.05.01 Interoperabilitet	Differentierade				

⁸⁵ Differentierade = differentierade anslag / Icke-diff. = icke-differentierade anslag.

⁸⁶ Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

⁸⁷ Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidater i västra Balkan.

3.2. Beräknad inverkan på utgifterna

3.2.1. Sammanfattning av den beräknade inverkan på utgifterna⁸⁸

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen	1	Inre marknaden, innovation och digitalisering
------------------------------------	---	---

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	After 2027	TOTALT
02.06.01 Cybersäkerhet ⁸⁹	Åtaganden	(1)	284,892	322,244	327,578	248,382	253,295	258,214	263,316		1.957,922
	Betalningar	(2)	21,221	102,765	150,212	167,336	156,475	150,124	148,074	1.061,715	1.957,922
02.06.02 HPC	Åtaganden	(1)	384,604	435,030	442,232	335,314	341,950	348,589	355,477		2.643,196
	Betalningar	(2)	28,648	138,733	202,786	225,903	211,241	202,668	199,899	1.433,316	2.643,196
02.06.03 Artificiell intelligens	Åtaganden	(1)	356,115	402,805	409,474	310,476	316,619	322,768	329,146		2.447,402
	Betalningar	(2)	26,526	128,457	187,765	209,170	195,594	187,656	185,092	1.327,144	2.447,402
02.06.04 Färdigheter	Åtaganden	(1)	99,712	112,786	114,652	86,933	88,653	90,375	92,161		685,272
	Betalningar	(2)	7,428	35,968	52,574	58,567	54,766	52,544	51,826	371,597	685,272
02.06.05 Införande	Åtaganden	(1)	161,219	184,025	186,511	134,149	136,361	138,576	141,303		1.082,144
	Betalningar	(2)	5,545	41,855	72,106	82,157	74,704	69,103	66,789	669,886	1.082,144
02.06.05.01 Interoperabilitet ⁹⁰	Åtaganden	(1)	23,960	25,433	26,415	27,299	28,281	29,263	29,852		190,505

⁸⁸ Beloppen har avrundats och därför kan det hända att totalsumman inte stämmer fullt ut.

⁸⁹ Driftsbudgetens fördelning på de fem särskilda målen är vägledande. Den kommer att justeras mot bakgrund av teknikens, marknadens och programgenomförandets utveckling.

	Betalningar	(2)	8,249	24,942	25,532	26,612	27,005	28,477	29,459	20,229	190,505
Driftsanslag (uppdelade enligt de budgetrubriker som förtecknas under 3.1)	Åtaganden	(1)	1.310,502	1.482,323	1.506,862	1.142,553	1.165,160	1.187,785	1.211,256		9.006,441
	Betalningar	(2)	97,617	472,721	690,975	769,744	719,785	690,573	681,139	4.883,886	9.006,441
Anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för programmet ⁹¹	Åtaganden = Betalningar	(3)	27,038	30,234	30,744	24,165	24,642	25,120	25,618		187,559
TOTALA anslag för ramanslagen för programmet	Åtaganden	=1+3	1.337,540	1.512,557	1.537,606	1.166,718	1.189,802	1.212,905	1.236,874		9.194,000
	Betalningar	=2+3	124,655	502,955	721,719	793,909	744,427	715,693	706,757	4.883,886	9.194,000

⁹⁰ Förvaltning av GD Digit eller delar av artikel 8 b och c för att främja utveckling, uppdatering och användning av lösningar och ramar hos europeiska offentliga förvaltningar, företag och medborgare, inklusive vidareutnyttjande av lösningar och ramar för interoperabilitet.

⁹¹ Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

Rubrik i den fleråriga budgetramen	7	”Administrativa utgifter”
---	----------	----------------------------------

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Efter 2027</i>	TOTALT
Personalresurser		45,888	51,890	52,748	40,024	40,812	41,601	42,424		315,388
Övriga administrativa utgifter		1,490	1,519	1,549	1,580	1,613	1,644	1,679		11,078
TOTALA anslag för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)	47,378	53,410	54,298	41,605	42,426	43,246	44,103		326,466

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Efter 2027</i>	TOTALT
TOTALA anslag samtliga RUBRIKER i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	1.384,918	1.565,967	1.591,904	1.208,323	1.232,228	1.256,151	1.280,977		9.520,466
	Betalningar	172,033	556,365	776,017	835,514	786,853	758,939	750,860	4.883,886	9.520,466

3.2.2. Sammanfattning av den beräknade inverkan på anslag av administrativ natur

- ☐Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk
- ☒Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTALT
----	------	------	------	------	------	------	------	--------

RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen								
Personalresurser	45,888	51,890	52,748	40,024	40,812	41,601	42,424	315,388
Övriga administrativa utgifter	1,490	1,519	1,549	1,580	1,613	1,644	1,679	11,078
Delsumma RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	47,378	53,410	54,298	41,605	42,426	43,246	44,103	326,466

Utanför RUBRIK 7⁹² i den fleråriga budgetramen								
Personalresurser								

⁹² Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

Övriga utgifter av administrativ natur	27 038	30,234	30,744	24,165	24,642	25,120	25,618	187,559
Delsumma utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	27,038	30,234	30,744	24,165	24,642	25,120	25,618	187,559

TOTALT	74,416	83,644	85,042	65,77	67,068	68,366	69,721	514,025
---------------	---------------	---------------	---------------	--------------	---------------	---------------	---------------	----------------

Personalbehov och andra administrativa kostnader ska täckas genom anslag inom det generaldirektorat som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

[

3.2.2.1. Beräknat personalbehov

- ☐Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk
- ☒Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

Beräkningarna ska anges i heltidsekvivalenter

År		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)								
Vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna		231	261	266	201	205	209	214
vid delegationer								
För forskning								
• Extern personal (i kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter, personal från bemanningsföretag och unga experter som tjänstgör vid delegationerna) ⁹³								
Rubrik 7								
Som finansieras genom RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	- vid huvudkontoret	173	196	199	151	154	157	160
	- vid delegationer							
Som finansieras genom ramanslagen för programmet ⁹⁴	- vid huvudkontoret							
	- vid delegationer							
För forskning								
Annan (ange)								
TOTALT		404	457	464	352	359	366	373

⁹³ [Denna fotnot förklarar vissa initialförkortningar som inte används i den svenska versionen].

⁹⁴ Särskilt tak för finansiering av extern personal genom driftsanslag (tidigare s.k. BA-poster).

Personalbehoven ska täckas med personal inom generaldirektoratet som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

Beskrivning av arbetsuppgifter:

Tjänstemän och tillfälligt anställda	Operativt genomförande av programmet för ett digitalt Europa, inklusive kostnader för stöd och samordning.
Extern personal	Operativt genomförande av programmet för ett digitalt Europa, inklusive kostnader för stöd och samordning.

3.2.3. Bidrag från tredje part

Förslaget/initiativet:

- ☐ innehåller inga bestämmelser om samfinansiering från tredje parter
- ☒ innehåller bestämmelser om samfinansiering från tredje parter enligt följande uppskattning:

Anslag i miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTALT
Ange vilken extern organisation eller annan källa som bidrar till finansieringen								
TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering	p.m	p.m	p.m	p.m	p.m	p.m	p.m	p.m

3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

- ☒ Förslaget/initiativet påverkar inte budgetens inkomstsida.
- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:
 - ☐ Påverkan på egna medel
 - ☐ Påverkan på andra inkomster

ange om inkomsterna har avsatts för utgiftsposter ☐

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Budgetrubrik i den årliga budgetens inkomstsidan:	Förslagets/initiativets inverkan på inkomsterna ⁹⁵						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Artikel							

För inkomster avsatta för särskilda ändamål, ange vilka budgetrubriker i utgiftsdelen som berörs.

[...]

Övriga anmärkningar (t.ex. vilken metod/formel som har använts för att beräkna inverkan på inkomsterna eller andra relevanta uppgifter).

[...]

⁹⁵

När det gäller traditionella egna medel (tullar och sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 20 % avdrag för uppbördskostnader.